

Gymnasiebehovet 2023

Trender och kunskap om Stockholms läns gymnasierregion

STORSTHLM
KOMMUNER I SAMVERKAN

Är det dags att förändra sättet vi samarbetar på?

Riksdagen beslutade i juni förra året att anta propositionen ”Dimensionering av gymnasial utbildning för bättre kompetensförsörjning” (Prop. 2021/22:159). Den ställer högre krav på kommuner när de ska planera och dimensionera den gymnasiala utbildningen. Bland annat ska arbetsmarknadens behov vägas in vid beslut om utbildningsutbud, inte enbart elevernas önskemål.

Hur påverkar reformen vår gymnasierregion? Vad behöver vi förändra och vad gör vi redan? Vår region har redan kommit långt i samarbetet: Vi har bland annat en gemensam antagning, fritt sök genom vårt samverkansavtal och kommunerna träffas i olika forum och utbyter information kring utbud och planering.

Storsthlm stöttar kommunerna i att skapa en gemensam bild av vad lagkravet innebär och att tillsammans hitta en plan framåt. Det handlar kanske för vår region om små justeringar men skulle också kunna vara ett tillfälle att göra mer.

Det här är den nionde upplagan av Gymnasiebehovsrapporten, som följer elevernas sökmönster in i gymnasieskolan, vad som händer under gymnasietiden samt hur det går för dem. Rapporten visar hur antalet gymnasieplatser och erbjudna program i regionen växer fram genom utbud och efterfrågan. Antalet ungdomar i gymnasieåldern fortsätter att öka, samtidigt som tidigare års prognoser har skrivits ned. Vi ser en kommande topp år 2026. Det har gjorts en nedskrivning av antalet 16-åringar med drygt 1 300 stycken jämfört med tidigare års prognoser. Bedömningen är att antalet 16-åringar endast ökar med 130 stycken till år 2031 jämfört med prognosen som gjordes 2021.

Medlemsorganisationen Storsthlm stöttar kommunerna och ger förutsättningar för en samverkan för elevernas bästa och för att stimulera en verksamhet av hög kvalitet där fokus ska ligga på fritt val, ökad måluppfyllelse och likvärdighet. Vår förhoppning är att den här rapporten ger ett gemensamt kunskapsunderlag och stimulerar till ett fortsatt utvecklingsarbete på såväl regional, delregional som lokal nivå.

Den nya lagstiftningen bjuder in till ett djupare samarbete. Är vi beredda att hoppa på tåget?

Johan von Sydow

Förbundsdirektör
Storsthlm

Om rapporten

Syftet med rapporten är att ta fram ett gemensamt regionalt kunskapsunderlag till huvudmännen. Med gemensamma fakta som bas kan dialog föras om bedömningar och prioriteringar på såväl regional, delregional som lokal nivå. Merparten av underlaget i denna rapport, där inte annat anges, baseras på data från Gymnasieantagningen Storsthlm's antagningssystem samt ungdoms- och elevdatabasen (UEDB).

Innehåll

3 Förbundsdirektören har ordet

7 En gemensam gymnasierregion

- 7 Samverkansavtalet – vår gemensamma målsättning
- 8 Gemensam prislista och strukturtillägg
- 8 Vårt gemensamma utbud

11 Så söker och antas eleverna

- 11 Gymnasieskolans nationella program i Stockholmsregionen
- 19 Gymnasierregionens modell för resursfördelning efter elevernas förutsättningar och behov
- 22 Obehöriga till nationellt program
- 25 Antagna till gymnasiesärskolan
- 27 Tidplan för utbudsplanering och antagning till gymnasieskolan och gymnasiesärskolan
- 28 Första ansökningsperioden och utbudet inför den preliminära antagningen 2023
- 30 Kommunalt aktivitetsansvar (KAA)

33 Kommunkluster

- 33 Gymnasieplaneringen 2023–2031
- 34 Likheter och skillnader mellan klustren
- 36 Kommunkluster nordost
- 38 Kommunkluster nordväst
- 40 Kommunkluster syd
- 42 Kommunkluster öst
- 44 Kommunkluster centrum

46 Efter gymnasietiden

- 46 Genomströmning – gymnasieexamen inom tre år
- 47 Etableringsstatus ett år efter gymnasieexamen

49 Behovet av gymnasieplatser i framtiden

- 49 Antalet gymnasieelever ökar
- 50 Utbud och dimensionering fram till 2031
- 54 Beräknade kostnader fram till 2030

Snabbfakta om gymnasiregionen läsåret 2022/2023

Industri- tekniska programmet

Minsta nationella
programmet

Andel av de
behöriga som sökt till
högskoleförberedande
program

82 %

Andel av de
behöriga som sökt
till yrkesprogram

18 %

Samhälls- vetenskaps- programmet

Största programmet

Antal gymnasieskolor

190 totalt

varav 60 kommunala
129 fristående
1 Region Stockholm

Antal elever
i gymnasieskolan
i regionen

84 796

Andel därav som går
i en kommunal skola

54 %

Andel därav som går
i en fristående skola

46 %

Antal elever i
gymnasiesärskolan
i regionen

1 289

Antal gymnasiesärskolor

44 totalt

varav 25 kommunala
18 fristående
1 Region Stockholm

En gemensam gymnasierregion

Vår gemensamma gymnasierregion hålls ihop med hjälp av ett samverkansavtal. Inom ramen för samarbetet finns även en gemensam prislista och strukturtillägg som kommunerna har kommit överens om. Det finns ett brett utbud av utbildningar som eleverna har möjlighet att söka oberoende av var i regionen de bor. Ett gemensamt antagningskansli, Gymnasieantagningen Storsthlm, sköter antagningen till länets 26 kommuner, Gnesta och Håbo.

Samverkansavtalet – vår gemensamma målsättning

Samverkansavtalet mellan Stockholms läns kommuner, Håbo kommun och Region Stockholm utgör grunden för samverkan i den gemensamma gymnasierregionen. Avtalet har ett tydligt elevfokus där det främsta syftet är att kunna erbjuda regionens elever ett brett utbud av gymnasieutbildning där elever söker och mottas på lika villkor. Samtliga nationella program erbjuds inom samverkansområdet och det är endast ett fåtal inriktningar som inte finns att söka.

Antagningen till gymnasieskolan sker via kommunernas gemensamma antagningskansli, Gymnasieantagningen Storsthlm.

Samverkansavtalet syftar till att utifrån skollagens och gymnasieförordningens bestämmelser skapa bästa möjliga förutsättningar för en samverkan för elevernas bästa. Avtalet ska underlätta och stimulera en verksamhet av hög kvalitet där fokus ska ligga på fritt val, ökad måluppfyllelse och likvärdighet. Avtalet syftar också till att skapa bästa möjliga förutsättningar att tillgodose utbildningsbehovet i hela regionen.

I avtalet finns följande mål fastställda för det gemensamma arbetet:

- Konkretisera den politiska överenskommelsen från 2001 om Stockholms län som en gemensam gymnasierregion
- Uppfylla skollagens krav (kap 16 § 42) på ett allsidigt utbud av program
- Uppfylla skollagens krav (kap 2 § 8a) på resursfördelning efter elevernas behov
- Alla sökande blir mottagna på lika villkor i samverkanskommunerna, det vill säga alla blir förstahandsmottagna
- Gymnasieskolorna ska konkurrera på lika villkor oavsett huvudman
- Med elevperspektivet i fokus, bredda tillgången till utbildningsvägar för den enskilda eleven
- Skapa bästa möjliga förutsättningar för regional dialog i syfte att samordna planering och dimensionering så att efterfrågan och utbud är i balans
- Gemensamt, med stöd av regionala programråd, stimulera utveckling av utbildningar som bedöms strategiskt viktiga för länets utveckling
- Underlätta kontakter med branschernas företrädare via regionala programråd för utbildning i ett länsperspektiv
- Skapa bästa möjliga förutsättningar för utvärdering av arbetet med gemensam gymnasierregion
- Öka likvärdigheten i utbildningarna för att uppnå högre kvalitet
- Öka genomströmningen i gymnasieskolan för att fler ungdomar ska fullfölja utbildningen inom tre år
- Definiera förädlingsvärden för att kunna använda det i utvärdering

Gemensam prislista och strukturtillägg

Samverkansavtalet innehåller en gemensam prislista för samtliga nationella program samt för introduktionsprogrammet programinriktat val. Samtliga kommuner i Stockholms län, Håbo kommun samt Region Stockholm (i berörda delar gällande Berga Naturbruksgymnasium) har antagit prislistan. Prislistan består av programpeng och strukturtillägg. Utöver ersättning enligt prislistan finns möjlighet att söka ett individuellt tilläggsbelopp som regleras enligt skollagen.

Programpengen räknas årligen upp enligt en fastställd modell som baseras på sju kostnadsslag (med hänvisning till SL kap 16, 53 §). I samband med uppräkningsen utifrån kostnadsslagen görs en politisk bedömning och justering med hänsyn till kommunernas ekonomiska läge och gemensamma politiska prioriteringar. En rekommendation om justering av programpriser tas i Storsthlmns styrelse varefter alla kommuner i samverkansområdet beslutar om att anta rekommendationen. För 2023 års prislista gjordes en uppräkning med 1,8 procent.

Utöver programpengen betalas ett strukturtillägg ut. Syftet med strukturtillägget är att ge extra medel till skolor som har elever med behov av mer stöd. Strukturtillägget beräknas utifrån den sökandes meritpoäng från årskurs 9 och utgör även beräkningsgrund för elever i årskurs 2 och 3. Strukturtilläggets utformning gör att skolor som har många elever med lägre meritvärde än 200 får ett högre strukturtillägg. Skolor med färre elever med meritpoäng under 200 får ett lägre strukturtillägg. Strukturtillägget beräknas per elev men betalas ut till skolorna utan specifikation om vilka elever det avser. De totala beloppen specificeras per skola och per nationellt program. År 2022 utbetalades drygt 78 miljoner kronor i strukturtillägg. Prislistan i sin helhet och mer information går att hitta på Storsthlmns webbplats.

Vårt gemensamma utbud

En viktig utgångspunkt för samarbetet i den gemensamma gymnasiregionen är att eleverna ska få tillgång till ett brett utbud. Det finns 18 nationella program, sex högskoleförberedande och tolv yrkesprogram. Inom programmen finns förutom 60 nationella inriktningar även särskilda varianter och inom yrkesprogrammen finns dessutom lärlingsutbildning. Samtliga program och nästan alla nationella inriktningar erbjuds på en kommunal och/eller fristående skola i regionen. I de fall där inriktningen inte erbjuds i regionen är det endast enstaka elever eller ingen alls som har sökt sig till en skola utanför länet.

Spridning av gymnasieskolor över länet

Antal gymnasieskolor inom samverkansområdet

	Totalt	Kommunala skolor	Fristående skolor	Region Stockholm							
	2018	182		2018	59		2018	122		2018	1
	2019	180		2019	57		2019	122		2019	1
	2020	180		2020	57		2020	122		2020	1
	2021	184		2021	60		2021	124		2021	1
	2022	190		2022	60		2022	129		2022	1
	2023	188		2023	60		2023	128		2023	0

Det är en spridning av gymnasieskolor över hela länet med en tydligare koncentration av skolor i de centrala delarna av Stockholms län. Det är en större spridning av kommunala än fristående skolor utanför innerstan. Skolorna är ofta placerade i närheten av kollektivtrafik som exempelvis pendeltåg- och tunnelbanestationer.

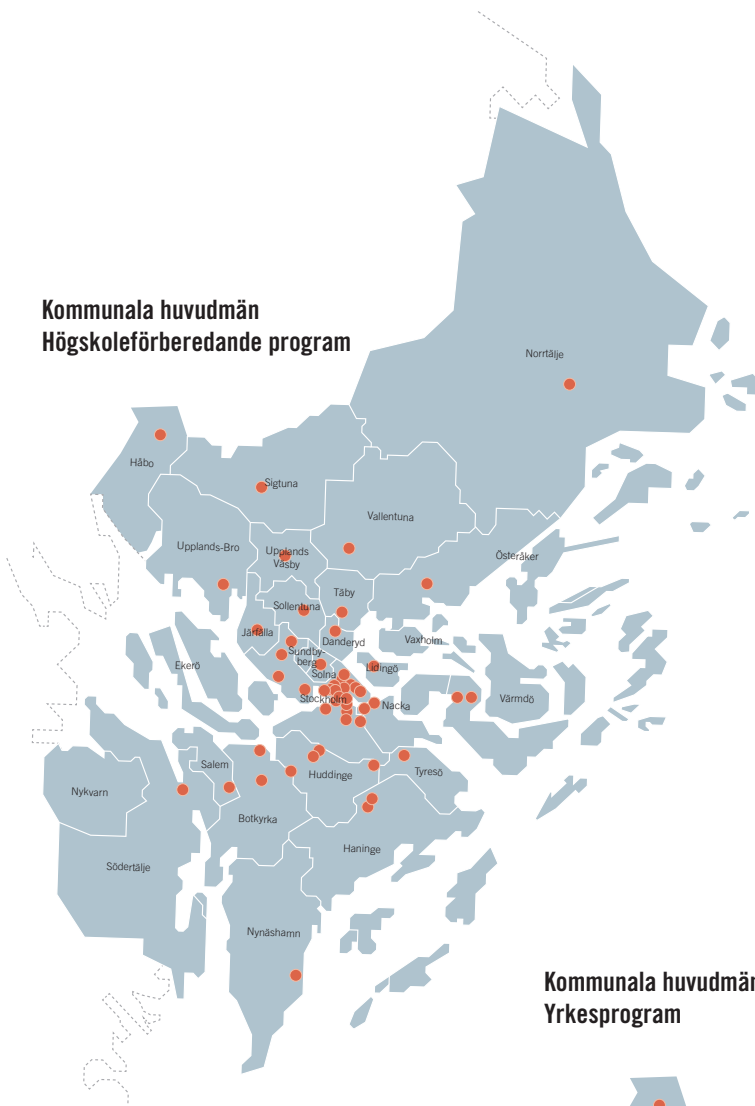
Berga Naturbruksgymnasium som tidigare haft Region Stockholm som huvudman är från 2023 en fristående skola.

Spridning av utbud efter huvudman

I Stockholms län och Håbo finns det 51 skolor med kommunal huvudman som erbjuder högskoleförberedande program och 33 kommunala skolor som erbjuder yrkesprogram. När det gäller fristående skolor finns det 94 skolor som erbjuder högskoleförberedande program och 65 som erbjuder yrkesprogram.

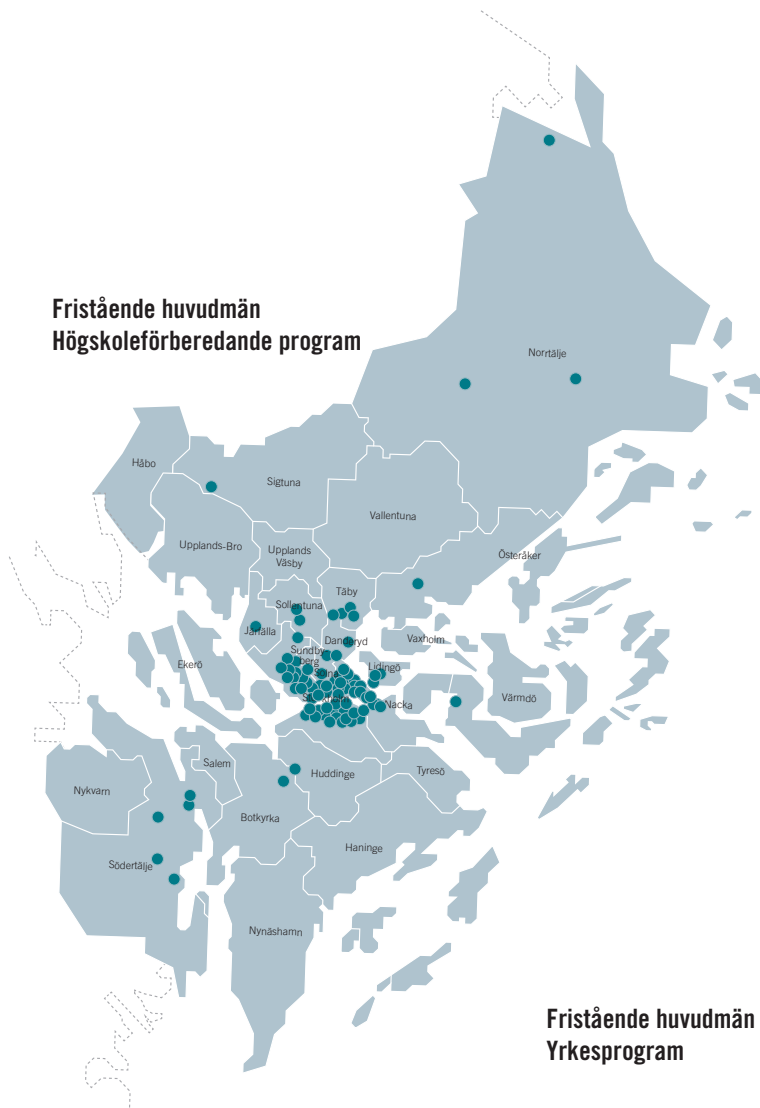
Kommunala huvudmän Högskoleförberedande program

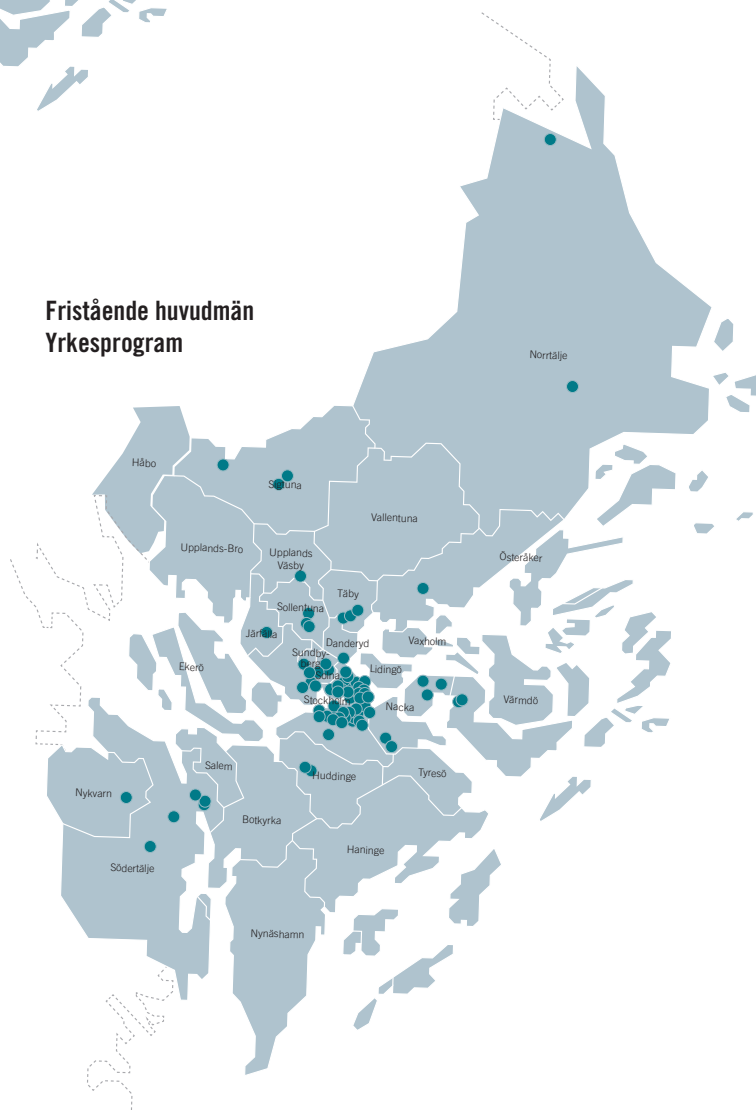
Kommunala huvudmän Yrkesprogram

Fristående huvudmän Högskoleförberedande program

Fristående huvudmän Yrkesprogram

Så söker och antas eleverna

I det här kapitlet kan du läsa om:

- Gymnasieskolans nationella program
- Antal sökande och antal studievägar
- Sökta program och antagna 2022
- Förändringar i antagningen 2011–2022
- Antagna på förstahandsval och antal erbjudna utbildningsplatser
- Könsfördelning mellan de nationella programmen
- Struktur tillägg
- Obehöriga elever och introduktionsprogram
- Antagning till gymnasiesärskolan
- Tidplan för utbudsplanering och antagning
- Preliminär ansökan och utbud 2023
- Kommunalt aktivitetsansvar (KAA)

Gymnasieskolans nationella program i Stockholmsregionen

Höstterminen 2022 (2021) fanns 84 796 (83 752) elever i samverkansområdets gymnasieskolor, varav 83 543 (82 767) var folkbokförda i gymnasierregionen (Stockholms län samt Håbo kommun). Dessutom fanns 324 (652) elever i gymnasierregionens skolor som inte var folkbokförda i någon kommun. Flertalet av dessa var asylsökande men det fanns också ett mindre antal EU-medborgare och utbytesstudenter.

Vid skolstart i augusti 2022 började 27 367 elever i årskurs 1 på gymnasieskolans nationella program. Andelen elever i grundskolans årskurs 9 som inte söker till gymnasieskolan är mycket liten.

Totalt antal sökande och antagna

Här visas det totala antalet sökande, oavsett hemkommun och behörighet, som gjort minst ett val till gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan i Stockholmsregionen (inklusive Håbo kommun) samt hur många av dessa som sökt nationellt program i gymnasieskolan i första hand. Dessutom visas antal antagna till gymnasieskolans nationella program.

Totalt antal sökande			Förstahandssökande Nationella Program			Antagna Nationella Program		
	2018	31 931		2018	27 430		2018	24 856
	2019	32 180		2019	28 163		2019	25 702
	2020	31 855		2020	28 167		2020	26 513
	2021	31 536		2021	28 274		2021	26 495
	2022	33 133		2022	29 293		2022	27 367

Antal studievägar/sökalternativ inom de nationella programmen

Ett sökalternativ inom nationellt program består i Stockholmsregionen av en kombination av program och skola, oftast också inriktning. Även spetsutbildningar, särskilda varianter och ett antal lokala profiler utgör egna sökalternativ.

	Totalt	Kommunala skolor	Fristående skolor	Region Stockholm				
	2018	1 115	2018	479	2018	631	2018	5
	2019	1 148	2019	478	2019	665	2019	5
	2020	1 124	2020	453	2020	666	2020	5
	2021	1 152	2021	476	2021	670	2021	6
	2022	1 194	2022	485	2022	704	2022	5

Andel sökande till högskoleförberedande program och yrkesprogram

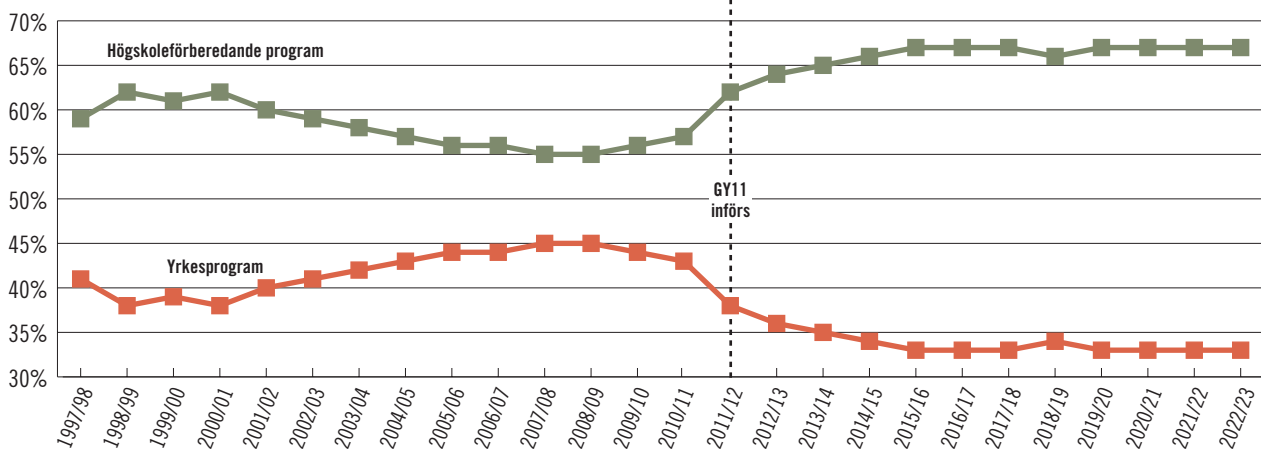
Andelen elever som i första hand söker ett yrkesprogram minskade i samband med införandet av den nya gymnasieskolan 2011 (GY11). Minskningen har planat ut de senaste åren men från 2019/2020 har andelen sökande till yrkesprogram åter minskat något på riksnivå.

Jämfört med riket ligger Stockholmsregionen lägre när det gäller sökande till yrkesprogram. 2022 var snittet i riket 36 procent av samtliga som sökte ett nationellt program i första hand, och för sökande till samverkansområdet 20 procent. Inom samverkansområdet finns det stora inomregionala skillnader. Till skolorna i samverkansområdet sökte 6 000 ett yrkesprogram i första hand och 23 300 ett högskoleförberedande program i första hand 2022, oavsett hemkommun och oavsett behörighet.

Av de sökande till samverkansområdet som var behöriga till nationella program sökte 82 procent högskoleförberedande program och 18 procent yrkesprogram. För riket var motsvarande fördelning 69 procent respektive 31 procent.

Fördelning av elever i årskurs 1 på gymnasieskolans nationella program – riket

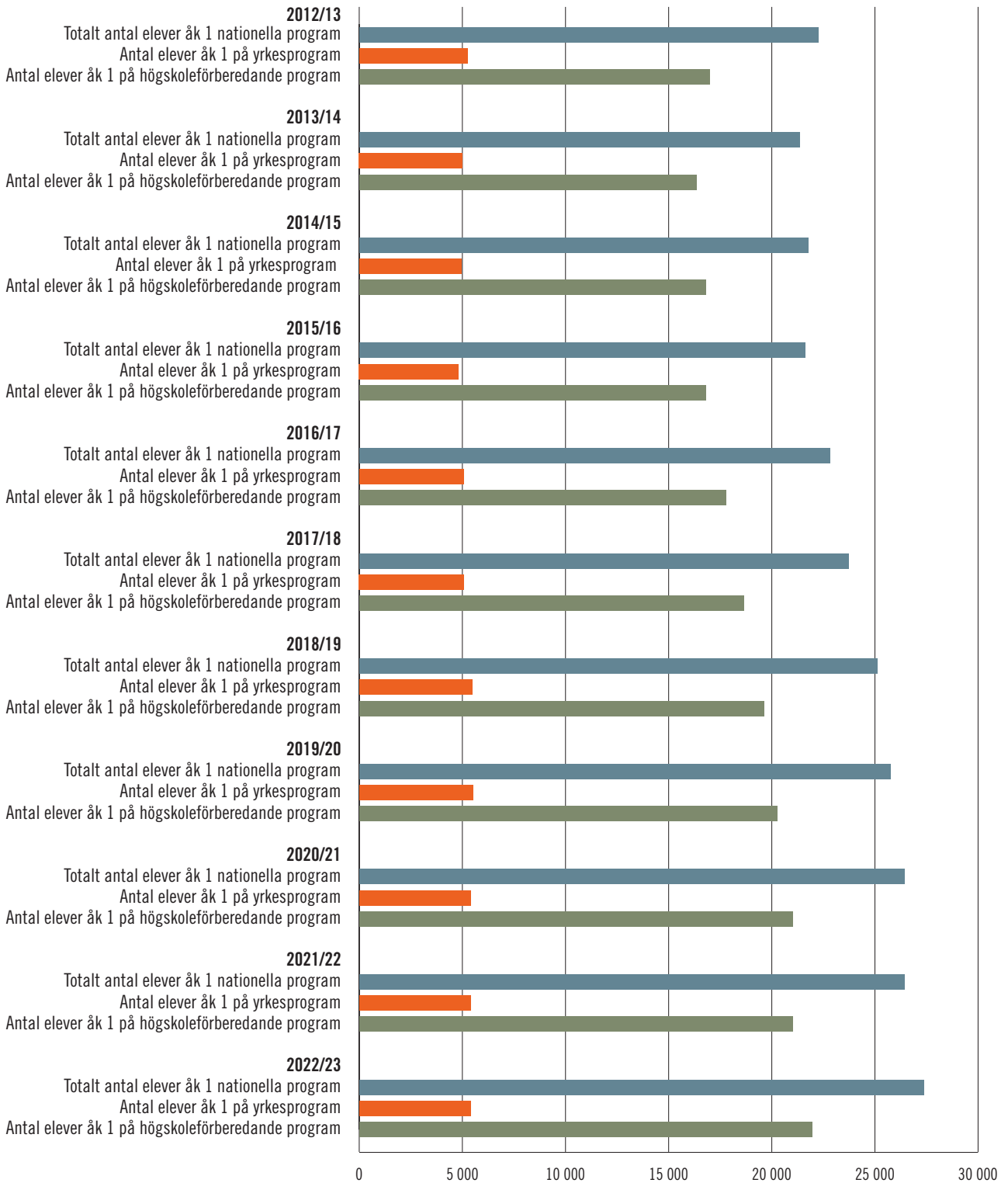
Källa: Skolverket

Här visas det totala antalet elever i årskurs 1 på gymnasieskolans nationella program i Stockholms län. Tabellen är exklusive Håbo kommun.

Fördelning av elever i årskurs 1 på gymnasieskolans nationella program – länet

Källa: Skolverket

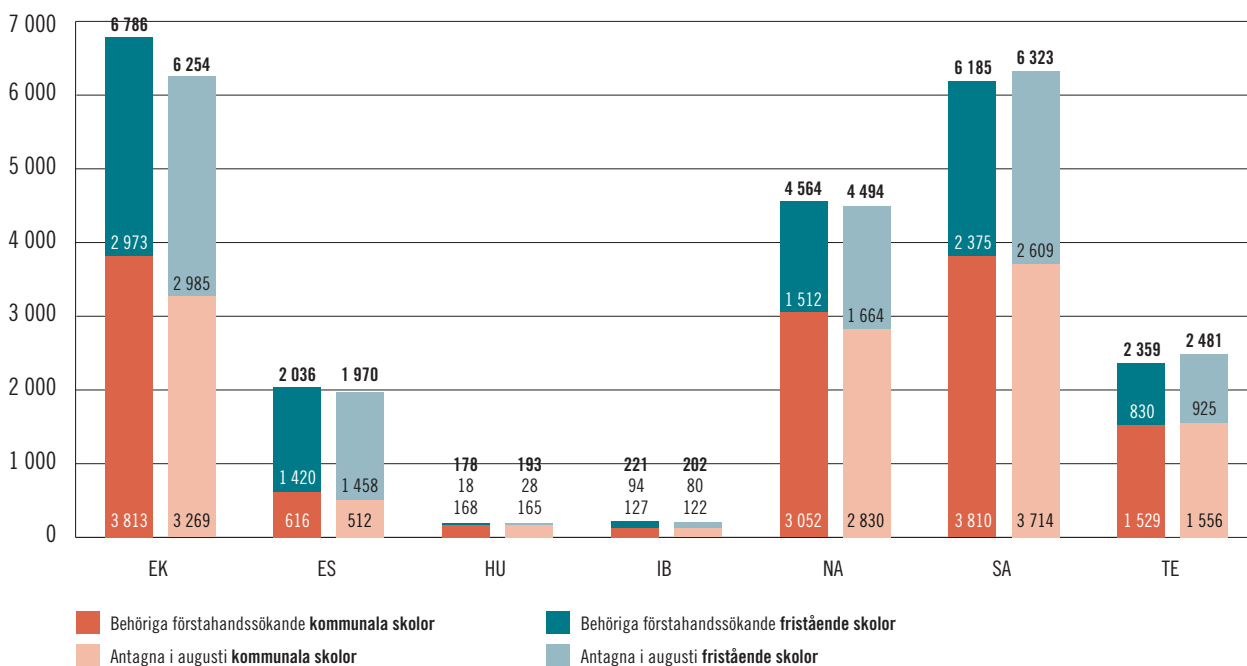
Vilka program sökte eleverna 2022 och var blev de antagna?

Samhällsvetenskapsprogrammet var störst med 6 323 antagna elever. Ekonomiprogrammet var näst störst med 6 254 antagna elever och det tredje största programmet, naturvetenskapsprogrammet, hade 4 494 antagna.

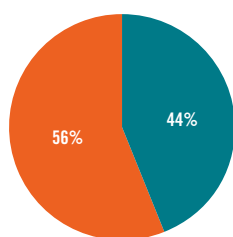
Störst av yrkesprogrammen var el- och energiprogrammet med 1 190 antagna elever, följt av naturbruksprogrammet med 556 elever samt försäljnings- och serviceprogrammet med 549 elever.

Minst av de nationella programmen var industriprogrammet med 105 antagna elever.

Högskoleförberedande program

Högskoleförberedande program

Kommunal skola (12 168 elever)
Fristående skola (9 749 elever)

Av de totalt 22 329 behöriga förstahandssökande till högskoleförberedande program i gymnasiregionen, sökte 13 107 till en kommunal skola och 9 222 till en fristående skola.

Totalt var 21 917 elever antagna till högskoleförberedande program vid skolstarten i augusti 2022, 12 168 (56 procent) till en kommunal skola och 9 749 elever (44 procent) till en fristående skola.

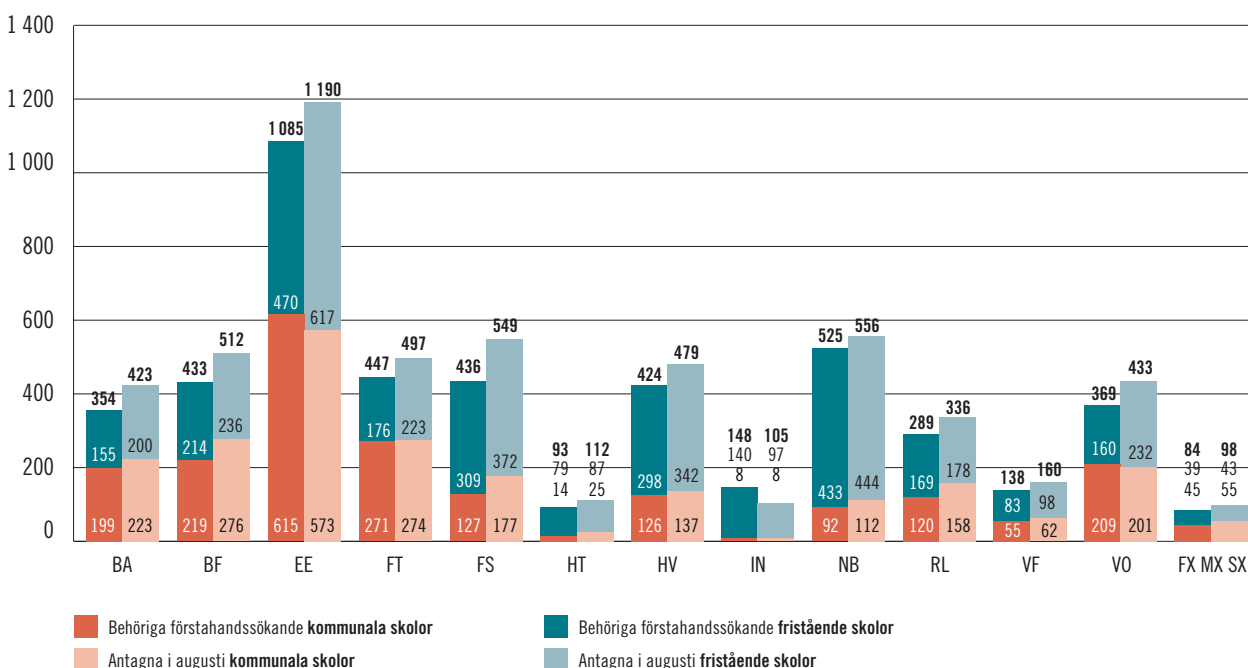
67 procent av samtliga elever var antagna på sitt förstahandsval 2022 – 71 procent vid kommunal skola och 62 procent vid fristående skola.

Vid skolstart i augusti 2022 var fyra procent av de förstahandssökande obehöriga till det program de sökt.

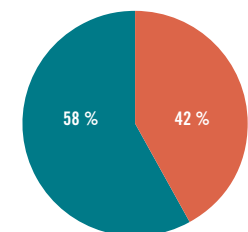
Högskoleförberedande program

EK Ekonomiprogrammet
ES Estetiska programmet
HU Humanistiska programmet
IB International Baccalaureate
NA Naturvetenskapsprogrammet
SA Samhällsvetenskapsprogrammet
TE Teknikprogrammet

Yrkesprogram

Yrkesprogram

■ **Kommunal skola** (2 281 elever)
■ **Fristående skola** (3 169 elever)

Av de totalt 4 825 behöriga förstahandssökande till yrkesprogrammen i gymnasierregionen sökte 2 100 till en kommunal skola och 2 725 till en fristående skola.

Totalt var 5 450 elever antagna till yrkesprogram vid skolstarten i augusti 2022, 2 281 (42 procent) till kommunal skola och 3 169 (58 procent) till fristående skola.

70 procent på yrkesprogrammen var antagna till sitt förstahandsval, vilket är en minskning jämfört med 2021 då 72 procent var antagna på sitt förstahandsval.

Vid skolstart i augusti 2022 var 19 procent av de förstahandssökande obehöriga till det program de sökt.

Yrkesprogram

- BF Barn- och fritidsprogrammet
- BA Bygg- och anläggningsprogrammet
- EE El- och energiprogrammet
- FT Fordons- och transportprogrammet
- FS Försäljnings- och serviceprogrammet
- HT Hotell- och turismprogrammet
- HV Hantverksprogrammet
- IN Industritekniska programmet
- NB Naturbruksprogrammet
- RL Restaurang- och livsmedelsprogrammet
- VF VVS- och fastighetsprogrammet
- VO Vård- och omsorgsprogrammet
- FX Flygteknik
- MX Marinteknik
- SX Sjöfartsutbildning

Förändringar i antagningen 2011–2022

De högskoleförberedande program där antalet antagna elever har ökat mest sedan 2011 då den nya gymnasieskolan (Gy11) infördes är ekonomiprogrammet, som har mer än fördubblat antalet antagna elever (114 procent), samhällsvetenskapsprogrammet som har ökat med 1 123 antagna elever (22 procent) samt teknikprogrammet som har ökat med 744 antagna elever (43 procent).

Det högskoleförberedande program som har minskat mest i antal antagna elever är det estetiska programmet med 309 färre antagna 2022 (-14 procent) jämfört med 2011, följt av humanistiska programmet med 128 färre antagna elever (-40 procent).

De yrkesprogram som har ökat mest i antal antagna mellan 2011 och 2022 är naturbruksprogrammet som har 158 fler antagna elever (40 procent) samt vård- och omsorgsprogrammet, som har 116 fler antagna 2022 (37 procent). Industritekniska programmet, som har den största procentuella ökningen, har ökat från 43 till 105 antagna.

Det yrkesprogram som har minskat mest i antal antagna elever sedan 2011 är bygg- och anläggningsprogrammet som har minskat till 423 antagna (-44 procent) och hantverksprogrammet som har minskat till 479 antagna (-28 procent). Hotell- och turismprogrammet har minskat mest procentuellt, 2022 fanns 112 antagna elever (-60 procent).

2022
2011–2022 **+30 %**

2022
2011–2022 **-3 %**

Högskoleförberedande program	2022	2011–2022
Ekonomi	6 254	+ 114 %
Teknik	2 481	+ 43 %
Samhällsvetenskap	6 323	+ 22 %
Naturvetenskap	4 494	+ 5 %
International Baccalaureate	202	+ 4 %
Estetiska	1 970	- 14 %
Humanistiska	193	- 40 %

Yrkesprogram	2022	2011–2022
Industriteknik	105	+ 144 %
Naturbruk	556	+ 40 %
Vård och omsorg	433	+ 37 %
Fordon och transport	497	+ 24 %
Försäljning och service	549	+ 19 %
Barn och fritid	512	+ 16 %
El och energi	1 190	+ 11 %
Restaurang och livsmedel	336	- 16 %
Hantverk	479	- 28 %
VVS och fastighet	160	- 38 %
Bygg och anläggning	423	- 44 %
Hotell och turism	112	- 60 %

Antagna på förstahandsvalet till nationella program

Många ungdomar har som mål att komma in på ett särskilt program och söker detta nationella program på flera skolor. För andra är skolan viktigare än programmet, de söker flera olika program och/eller inriktningar på samma skola.

I tabellen nedan visas hur många av eleverna som antogs till sitt förstahandsval, det vill säga såväl program och eventuell inriktning och profil som skola. Andelen som blir antagna på förstahandsval minskade successivt fram till 2016. En uppgång skedde vid antagningen 2017 och denna kvarstod oförändrad 2018 och 2019. Efter en nedgång 2020 ökade andelen återigen 2021 som kvarstod oförändrad 2022.

	Totalt		Kommunal skola		Fristående skola			
	2018	70 %		2018	72 %		2018	67 %
	2019	70 %		2019	72 %		2019	67 %
	2020	66 %		2020	69 %		2020	62 %
	2021	68 %		2021	71 %		2021	64 %
	2022	68 %		2022	71 %		2022	64 %

* Inom Storsthlm består ett val/sökalternativ i de flesta fall av såväl program och inriktning som skola, och ibland även av en lokal profil. Detta gör det svårt att jämföra med andra kommuner och regioner där man i regel endast söker till ett program.

Andel antagna till nationella program per huvudman

Här visas den andel elever på högskoleförberedande program och på yrkesprogram som är antagna på kommunal skola i sin hemkommun, på kommunal skola i annan kommun och på fristående skola. Mätdatum är oktober respektive år.

	Kommunal skola i hemkommun		Kommunal skola i annan kommun		Fristående skola			
	2018	30 %		2018	26 %		2018	44 %
	2019	30 %		2019	26 %		2019	44 %
	2020	30 %		2020	24 %		2020	46 %
	2021	29 %		2021	24 %		2021	47 %
	2022	29 %		2022	23 %		2022	48 %

Antal anmälda platser på nationella program hos respektive huvudman

Uppgifterna för 2023 avser det antal platser som anmälts inför den preliminära antagningen i april. Huvudmännen kan komma att ändra antalet platser senare under den fortsatta antagningsprocessen. Berga Naturbruksgymnasium som tidigare haft Region Stockholm som huvudman är från 2023 en fristående skola.

Antalet anmälda platser tidigare år avser augusti respektive år.

	Totalt		Kommunala skolor		Fristående skolor		Region Stockholm		
	2018	28 057		2018	14 827			2018	93
	2019	28 967		2019	15 319			2019	93
	2020	29 898		2020	15 372			2020	100
	2021	30 076		2021	15 055			2021	102
	2022	30 466		2022	15 361			2022	72
	2023	31 221		2023	15 462			2023	15 759

På vilka program går flickor respektive pojkar i samverkansområdet?

Högskoleförberedande program

På de högskoleförberedande programmen utgör flickor 52 procent av alla elever. På samhällsvetenskapsprogrammet går det betydligt fler flickor än pojkar, 64 procent flickor går på programmet mot 36 procent pojkar. På naturvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet är det en nästan helt jämn könsfördelning. På estetiska programmet utgör flickor 65 procent av eleverna. På teknikprogrammet utgör pojkar 84 procent av eleverna. 79 procent av eleverna som läser humanistiska programmet är flickor.

Yrkesprogram

På hantverksprogrammet utgör flickor 92 procent av alla elever och på vård- och omsorgsprogrammet är 86 procent flickor. Flickor utgör även majoriteten av de antagna på hotell- och turismprogrammet och naturbruksprogrammet.

På el- och energiprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet, industritekniska programmet, fordons- och transportprogrammet samt på VVS- och fastighetsprogrammet utgör pojkar en betydande majoritet av eleverna, mellan 87 och 97 procent. Till restaurang- och livsmedelsprogrammet och handel- och administrationsprogrammet är det något fler pojkar än flickor som är antagna.

Sammantaget utgör pojkar 61 procent av alla elever på yrkesprogrammen.

Andel flickor och pojkar på respektive program

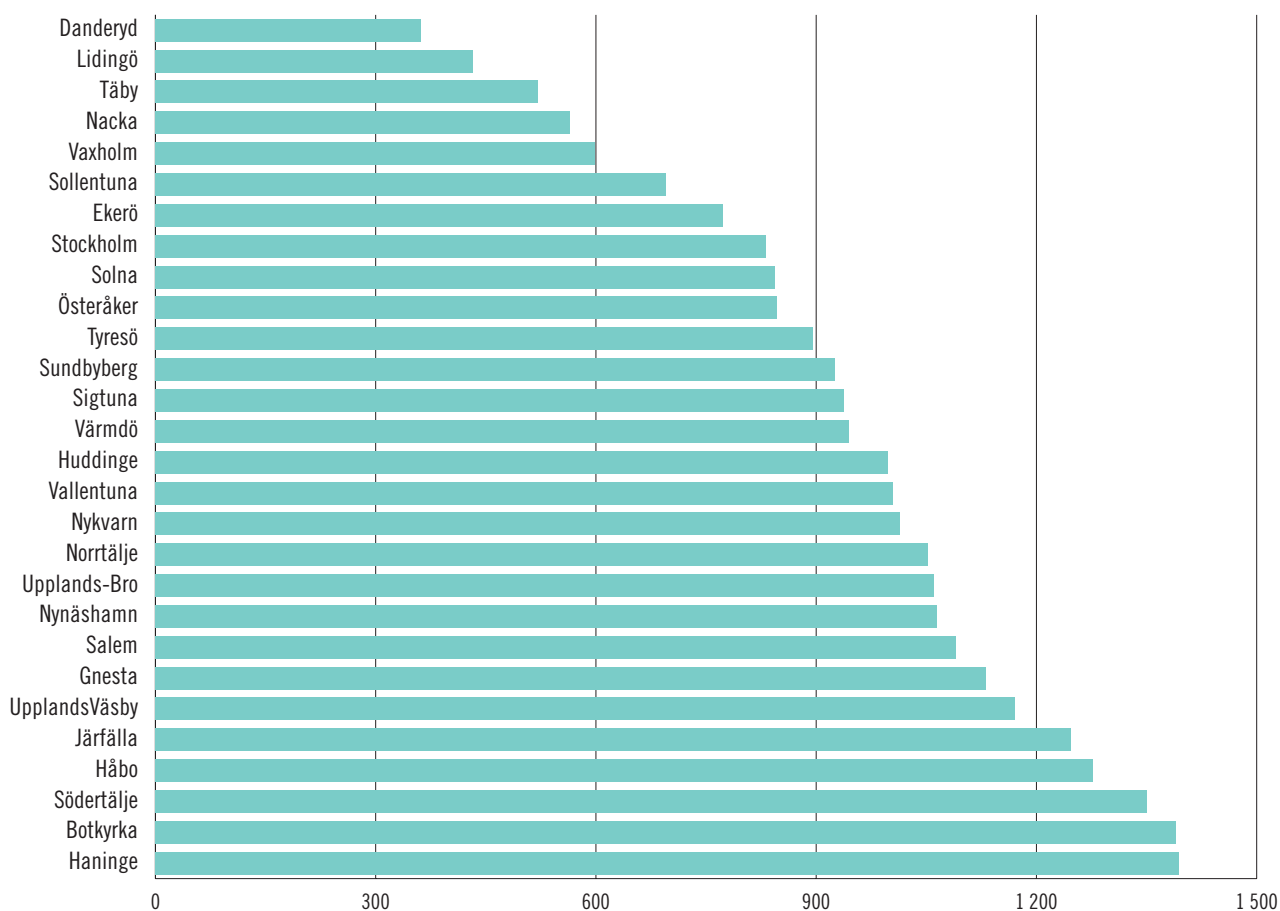
Gymnasieregionens modell för resursfördelning efter elevernas förutsättningar och behov

År 2014 infördes ett förtydligande i skollagen (2010:800) om att kommuner och rektorer ska fördela resurser till utbildningen inom skolväsendet efter barnens och elevernas förutsättningar och behov. År 2015 infördes struktur tillägg som modell för resursfördelning i Stockholms läns gymnasierregion med syfte att ge skolor med elever med sämre förutsättningar att uppfylla målen extra medel för att kunna ge dessa elever extra stöd.

Regelverk

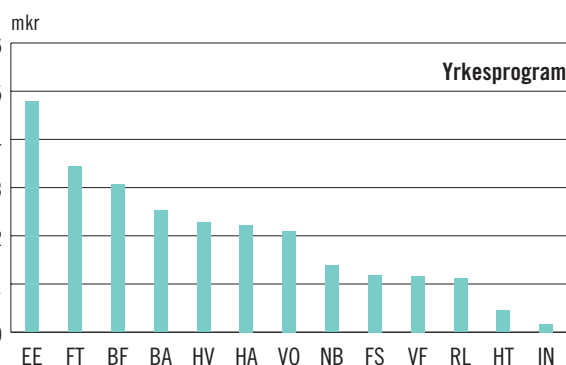
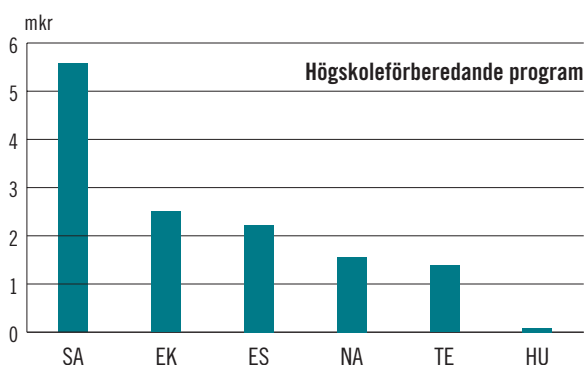
Struktur tillägget utgår från alla elevers meritvärden från årskurs 9 och beräknas utifrån oddsen att de ska nå högskolebehörighet. Meritvärdet från år 9 utgör grund för beräkning även för elever i årskurs 2 och 3. Ju lägre meritvärde desto mindre sannolikhet att eleven når högskolebehörighet. Sannolikheten är beräknad på samverkansområdets elever i oktober 2013 och gjord av Sweco på uppdrag av Storsthlm. Enligt den senaste beräkningen förklarar meritvärdena cirka 80 procent av sannolikheten att få högskolebehörighet. Oddskvot för varje meritvärde hämtas från Swecos modell. Struktur tillägget beräknas per elev och program, men betalas ut till skolorna utan specifikation om vilka elever det avser. Även om struktur tillägget beräknas per elev är det inte ett tillägg som är tänkt att tillfalla varje unik individ. Struktur tillägg är därmed inte att likställas med till exempel tilläggsbelopp som är knutet till en unik individ. De totala beloppen specificeras endast per skola och per nationellt program. Det är sedan rektorn som beslutar om vilka åtgärder eller satsningar som bör göras. Struktur tillägget syftar till att ge extra ekonomiskt stöd till skolor som har elever med behov av mer stöd. Struktur tilläggets utformning gör att skolor med många elever med lägre meritvärde får ett högre struktur tillägg och skolor med många elever med högre meritvärden får lägre struktur tillägg. Struktur tillägget beräknas vid ett tillfälle (oktober) och betalas ut vid två tillfällen (i oktober i samband med beräkningen samt februari).

Utbetalat per hemkommun 2022 i relation till antal invånare 16–18 år (kronor)

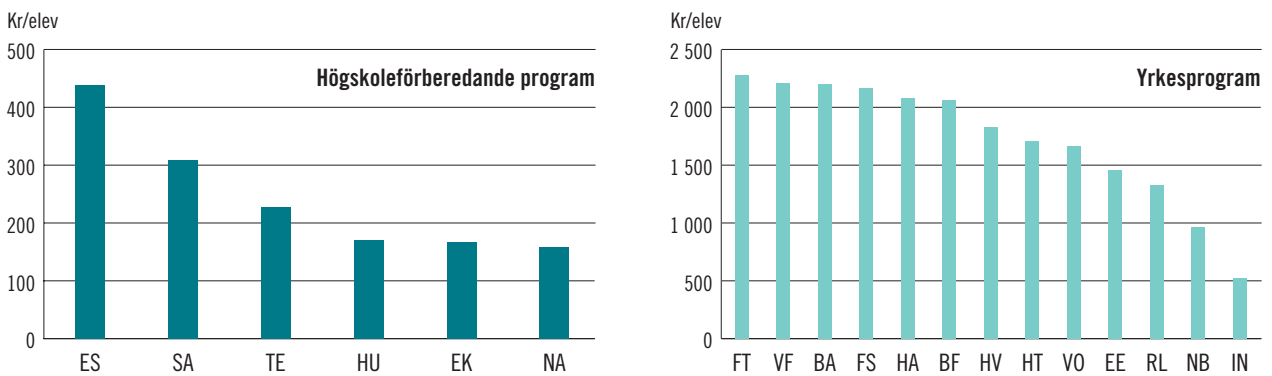
Totalt utbetalades 78 871 599 miljoner kronor i strukturtillägg under 2022. Yrkesprogrammen genererar majoriteten av det totala beloppet som utbetalas.

Utbetalat strukturtillägg per nationellt program oktober 2022 uppdelat på yrkesprogram och högskoleförberedande program

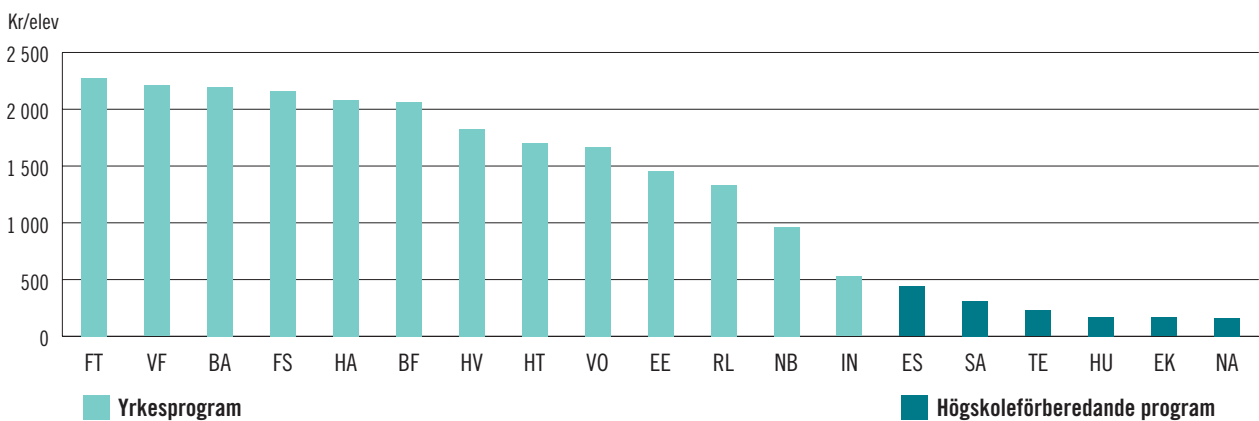
Samhällsvetenskapliga programmet är det högskoleförberedande program som tar emot mest strukturtillägg, följt av ekonomiprogrammet. Humanistiska programmet är det högskoleförberedande program som tar emot minst strukturtillägg. El- och energiprogrammet är det yrkesprogram som mottar mest strukturtillägg, följt av fordons- och transportprogrammet. Industritekniska programmet är det yrkesprogram som tar emot minst strukturtillägg.

Genomsnittlig utbetalning av strukturtillägg per elev oktober 2022 (uppdelat på yrkesprogram och högskoleförberedande program)

Det estetiska programmet var det högskoleförberedande program som i relation till programmets storlek, tog emot mest strukturtillägg under perioden och som därmed hade flest elever med meritvärde under 200. Naturvetenskapliga programmet är det högskoleförberedande program som hade lägst antal elever med meritvärde under 200 i relation till programmets storlek. Fordons- och transportprogrammet är det yrkesprogram som tog emot mest strukturtillägg i relation till programmets storlek. Industritekniska programmet är det yrkesprogram som tog emot minst.

Genomsnittlig utbetalning av strukturtillägg per elev oktober 2022 (samtliga nationella program)

Ekonomiprogrammet och naturvetenskapliga programmet är de nationella program som tar emot minst belopp i strukturtillägg sett till programmens storlek. Fordons- och transportprogrammet och VVS- och fastighetsprogrammet tar emot störst belopp i relation till sina respektive storlekar.

Obehöriga till nationellt program

Andel obehöriga 2018–2022

För att en elev ska vara behörig till gymnasieskolans nationella program krävs åtta godkända betyg för yrkesprogram och tolv godkända betyg för högskoleförberedande program. För samtliga nationella program krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, matematik och engelska.

Till de högskoleförberedande programmen finns olika krav på vilka ytterligare ämnen som krävs för behörighet beroende på vilket högskoleförberedande program som söks.

Här redovisas Skolverkets siffror över andelen obehöriga till nationellt program efter årskurs 9 i Stockholms län.

2018	10,9 %
2019	10,8 %
2020	10,4 %
2021	9,8 %
2022	10,9 %

Det är stora inomregionala skillnader med variationer mellan 2,2 procent och 18,5 procent obehöriga elever. Störst andel obehöriga elever i länet 2022 har Upplands Väsby, Haninge och Södertälje kommun. Lägst andel obehöriga har Danderyd, Lidingö och Täby kommun. Det är en något större andel pojkar än flickor som är obehöriga till nationellt program efter årskurs 9 i länet.

Introduktionsprogram

Inom gymnasieskolan finns fyra introduktionsprogram. Dessa ska ge obehöriga elever möjlighet att komma in på ett nationellt program eller leda till arbete. Utbildningen är på heltid och eleven följer en individuell studieplan.

Individuellt alternativ vänder sig i första hand till ungdomar som har stora kunskapsbrister och svag motivation, eller till ungdomar som vill ha en mer allmänt inriktad utbildning som förberedelse för annan utbildning.

Programinriktat val är en utbildning som inom ett år ska leda till antagning på ett nationellt program, högskoleförberedande program eller yrkesprogram. För behörighet krävs godkända betyg från årskurs 9 i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och/eller matematik samt i ytterligare tre eller fyra ämnen. Eleven kan följa en eller flera kurser på ett nationellt program och samtidigt läsa de grundskoleämnen som saknas för behörighet till aktuellt nationellt program.

Språkin introduktion är till för ungdomar som nyss har anlänt till Sverige. Utbildningen har fokus på svenska språket för att eleven ska kunna gå vidare till något annat program i gymnasieskolan eller annan utbildning. På språkin introduktion kan eleven också få undervisning i andra grundskole- och gymnasieämnen som behövs för den fortsatta utbildningen.

Yrkesintroduktion ger eleverna en yrkesinriktad utbildning som underlättar för dem att etablera sig på arbetsmarknaden eller som leder till studier på ett yrkesprogram. Eleverna ska kunna läsa ämnen från grundskolan som de inte är behöriga i och ämnen från nationella program i gymnasieskolan.

Till och med 2018 fanns fem introduktionsprogram. Sedan 2019 har preparandutbildningen och programinriktat individuellt val (mot yrkesprogram) ersatts av programinriktat val (mot nationellt program).

Antagna till introduktionsprogram

Många av de sökande som är obehöriga till nationella program blir antagna till ett introduktionsprogram vid den slutliga antagningen i juni eller under reservantagningen på sommaren.

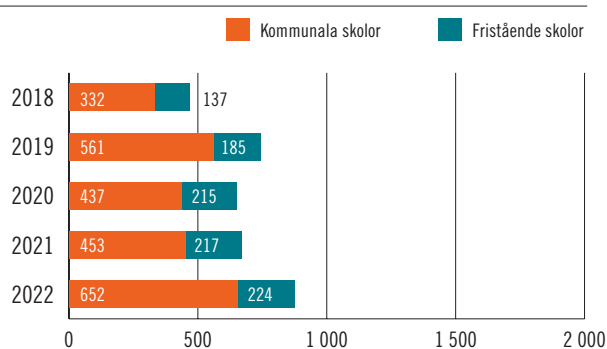
De flesta kommuner erbjuder sökande som saknar gymnasieplats möjlighet att få vägledningssamtal under sommaren eller i samband med terminsstarten. Efter vägledning erbjuds obehöriga ungdomar plats på introduktionsprogram även efter skolstart.

Antagningen som sker efter skolstart, när huvudmännen tagit över reservantagningen, registreras inte i antagningssystemet, vilket påverkar statistiken för introduktionsprogrammen.

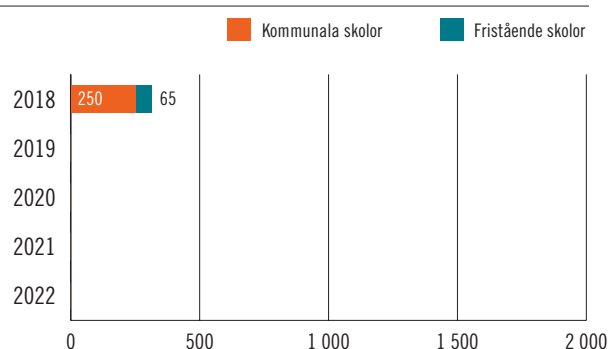
Den kontinuerliga antagning som görs under hela läsåret, framför allt till språkintröduktion, syns inte heller i antagningssystemet. Uppgifterna i följande sammanställning visar antalet antagna elever vid skolstart respektive år:

Antalet nya elever antagna på introduktionsprogram vid skolstart i årskurs 1 2018–2022

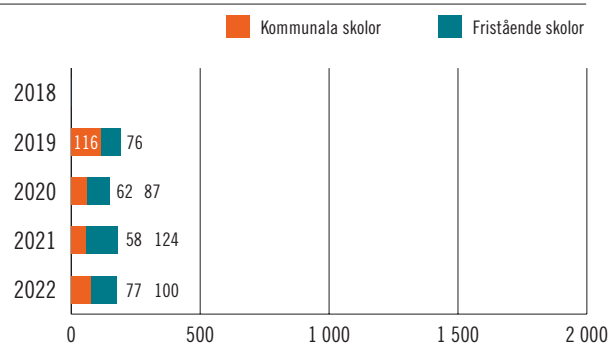
Individuellt alternativ

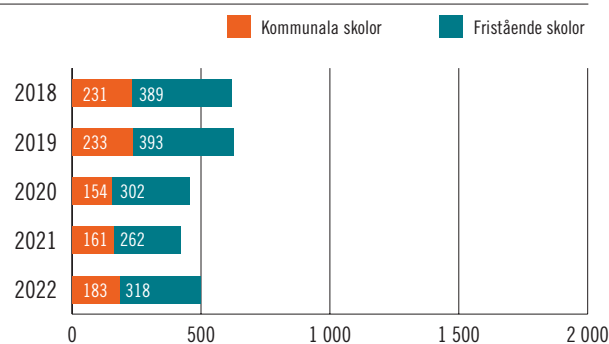
Preparandutbildning

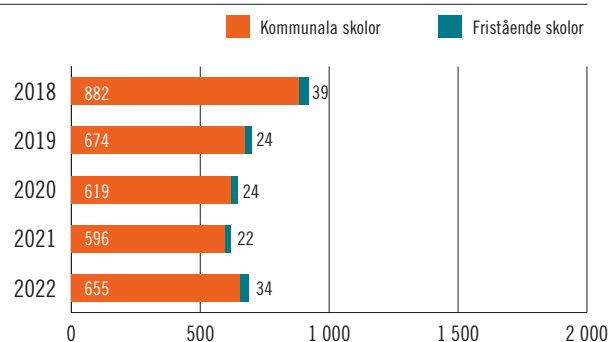
Programinriktat val högskoleförberedande program

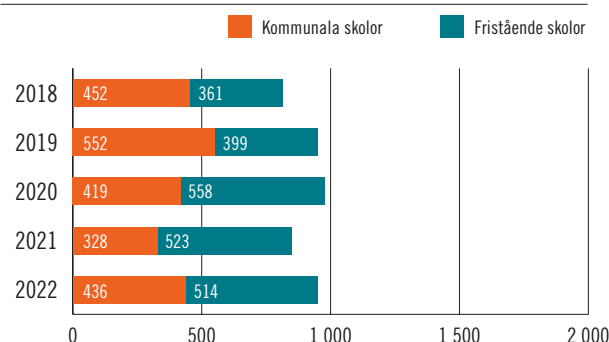
Programinriktat val yrkesprogram (T.o.m. 2018 programinriktat individuellt val)

Språkintröduktion

Yrkesintröduktion

Det totala antalet nya elever antagna till introduktionsprogrammen har ökat från knappt 2 750 vid skolstart 2021 till nästan 3 200 vid samma tidpunkt 2022.

Yrkesintroduktion är fortfarande det största introduktionsprogrammet och ökade från 851 antagna 2021 till 950 antagna vid skolstart 2022. Störst ökning hade individuellt alternativ med 670 antagna 2021 och 876 vid skolstarten 2022.

Till programinriktat val med inriktning mot yrkesprogram var 501 nya elever antagna vid skolstart 2022. Det är en ökning med 78 jämfört med 2021. Flest antagna hade inriktningarna mot vård och omsorg, barn och fritid samt försäljning och service med ett 70-tal antagna vardera.

Till programinriktat val med inriktning mot högskoleförberedande program var 177 nya elever antagna vid skolstart 2022, vilket är en minskning med fem elever jämfört med 2021. Flest antagna hade inriktningen mot samhällsvetenskap med 90 antagna.

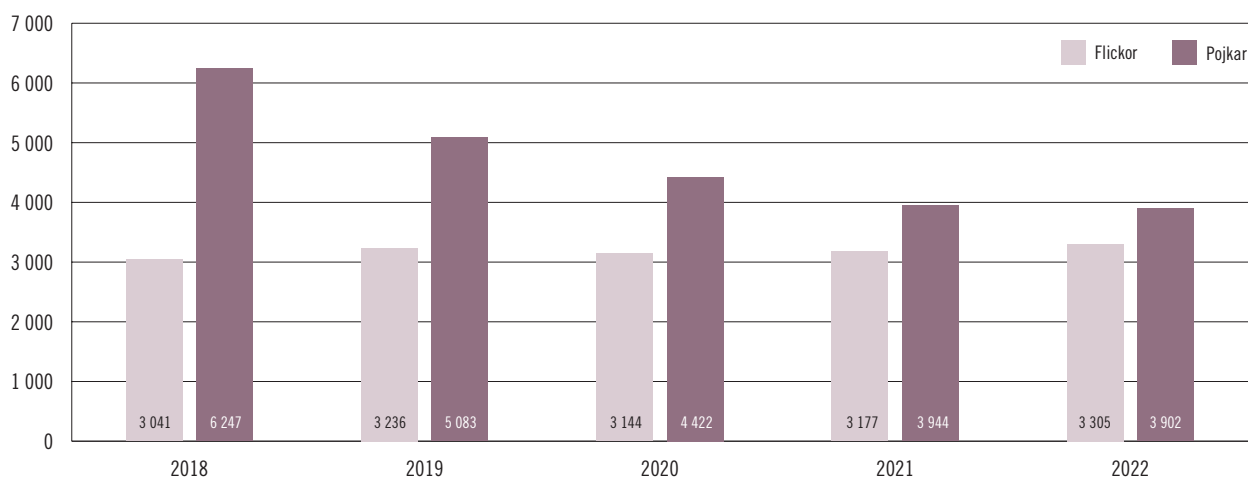
Av samtliga 3 193 antagna elever till introduktionsprogram 2022 var 63 procent antagna till kommunal skola och 37 procent till fristående skola.

2021 var totalt 2 744 nya elever antagna varav 58 procent till kommunal skola och 42 procent till fristående skola.

Totalt antal elever

Tabellen visar det totala antalet elever inskrivna på ett introduktionsprogram i oktober mellan 2018 och 2022 samt fördelningen mellan flickor och pojkar. Antalet flickor som varit inskrivna på ett introduktionsprogram har varit relativt oförändrat genom åren. Antalet pojkar har däremot minskat markant de senaste åren, vilket troligen till stor del beror på det minskade antalet elever på språkinstruktion.

Totalt antal elever inskrivna på ett introduktionsprogram alla årskurser

Totalt antal elever på introduktionsprogram i alla årskurser per huvudman

Mät datum är oktober respektive år.

	Totalt	Kommunala skolor	Fristående skolor	Region Stockholm				
	2018	9 288	2018	70,8 %	2018	28,7 %	2018	0,5 %
	2019	8 319	2019	66,5 %	2019	32,9 %	2019	0,6 %
	2020	7 566	2020	63,3 %	2020	36,3 %	2020	0,4 %
	2021	7 121	2021	61,7 %	2021	37,8 %	2021	0,5 %
	2022	7 207	2022	63,1 %	2022	36,4 %	2022	0,5 %

Antagna till gymnasiesärskolan

Det finns inget samverkansavtal i Stockholms län när det gäller gymnasiesärskolans utbildningar. En sökande till ett nationellt program blir förstahandsmottagen i annan kommun om det sökta programmet saknas i hemkommunen. Om programmet erbjuds i hemkommunen blir hen mottagen i mån av plats.

För sökande till det individuella programmet måste hemkommunen dels göra en bedömning att personen inte klarar ett nationellt program, dels godkänna kostnaden för att sökanden ska kunna bli mottagen och erbjudas plats på det individuella programmet i annan kommun eller till fristående gymnasiesärskola.

Gymnasiesärskolan består av nio nationella program samt ett individuellt program. Samtliga program är fyraåriga och yrkesinriktade.

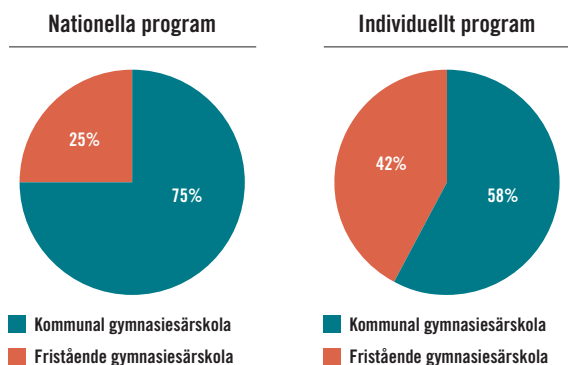
Det individuella programmet är till för de elever som behöver läsa ämnesområden i stället för ämnen.

Endast de elever som hemkommunen har bedömt tillhöra målgruppen för gymnasiesärskolan kan bli antagna till gymnasiesärskolans program. Dessa ungdomar kan också söka introduktionsprogrammen individuellt alternativt och yrkesintroduktion i gymnasieskolan. Hemkommunen behöver inte erbjuda en sådan utbildning om det med hänsyn till elevens bästa finns synnerliga skäl att inte göra det. Dessa ungdomar får också erbjudas språkintroduktion.

Antalet antagna elever vid skolstart

Totalt		Per program	2018	2019	2020	2021	2022
	2018	265	31	32	25	34	35
	2019	278					
	2020	307	23	21	28	25	32
	2021	325					
	2022	354	8	14	14	16	9
		Fordonsvård och godshantering	10	7	8	20	12
		Hantverk och produktion	11	15	14	11	14
		Hotell, restaurang och bageri	37	33	31	35	33
		Hälsa, vård och omsorg	7	8	18	20	17
		Individuella programmet	108	126	146	139	173
		Samhälle, natur och språk	8	13	10	13	18
		Skog, mark och djur	22	9	13	12	11

Inför höstterminen 2022 erbjöds samtliga program i gymnasiesärskolan vid en eller flera kommunala skolor i länet. Sju av de nio nationella programmen samt det individuella programmet erbjöds vid en eller flera av de fristående gymnasiesärskolorna i länet. De program som inte erbjöds vid fristående gymnasiesärskola var fordonsvård och godshantering samt samhälle, natur och språk.

Av de 181 antagna till gymnasiesärskolans nationella program 2022 var 75 procent antagna till kommunala gymnasiesärskolor, medan 25 procent var antagna till fristående gymnasiesärskolor. Det är samma fördelning mellan kommunala skolor och fristående skolor som det var 2021.

Av de totalt 173 elever som var antagna till gymnasiesärskolans individuella program var 58 procent antagna till kommunal skola och 42 procent till fristående skola.

Totalt var 91 procent antagna till sitt förstahandsval.

Vid skolstart fanns 165 vakanta platser totalt på de kommunala gymnasiesärskolorna, varav 36 på det individuella programmet. Vid samma tid fanns 65 vakanta platser totalt på de fristående gymnasiesärskolorna varav 28 på det individuella programmet.

Antal skolor inom samverkansområdet som erbjuder program inom gymnasiesärskolan

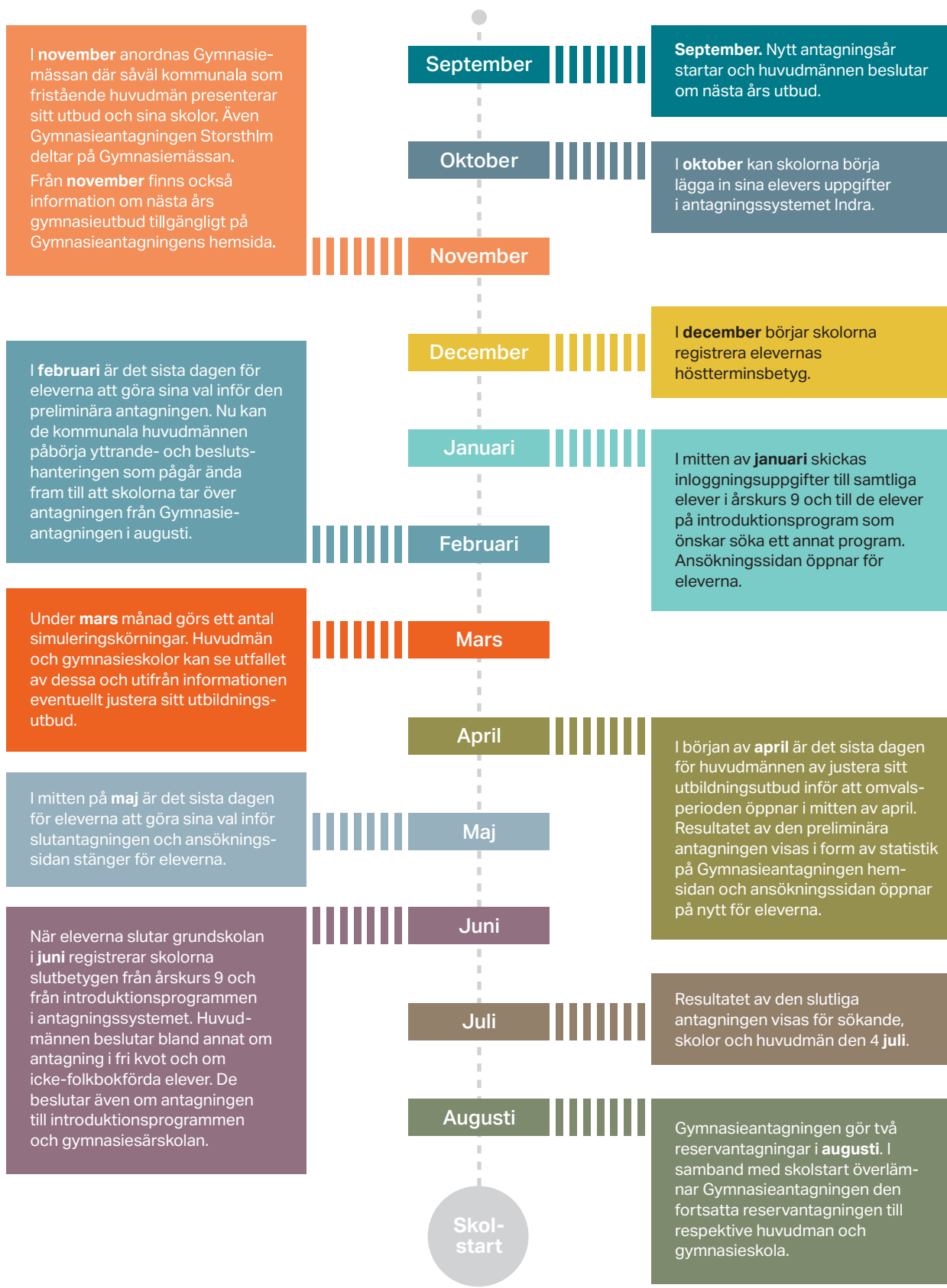
	Totalt	Kommunala skolor	Fristående skolor	Region Stockholm				
↑	2018	33	↑	2018	13	→	2018	1
	2019	34		2019	13		2019	1
	2020	40		2020	17		2020	1
	2021	40		2021	17		2021	1
	2022	44		2022	18		2022	1

Totalt antal elever i gymnasiesärskolans alla årskurser per huvudman

Mätdatum är oktober respektive år.

	Totalt	Kommunala skolor	Fristående skolor	Region Stockholm				
↗	2018	1 168	→	2018	37,1 %	↘	2018	1,3 %
	2019	1 212		2019	36,7 %		2019	1,3 %
	2020	1 228		2020	35,7 %		2020	1,4 %
	2021	1 252		2021	35,6 %		2021	0,9 %
	2022	1 289		2022	34,5 %		2022	0,5 %

Tidplan för utbudsplanering och antagning till gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Första ansökningsperioden och utbudet inför den preliminära antagningen 2023

Under den första ansökningsperioden inför höstterminen 2023, som öppnade i mitten av januari och pågick till den 15 februari, sökte totalt 30 577 ungdomar folkbokförda i Stockholmsregionen till gymnasieskolan. Dessutom sökte 351 ungdomar till gymnasiesärskolan. Det är en ökning med totalt 767 sökande jämfört med första ansökningsperioden 2022.

Vid den preliminära antagningen i april fanns totalt 28 794 förstahandssökande (oavsett hemkommun och preliminär behörighet) till de nationella programmen inom samverkansområdet. Av dessa sökte 23 133 till högskoleförberedande program och 5 661 till yrkesprogram. Det innebär en ökning med 202 sökande till de högskoleförberedande programmen och en ökning med 220 sökande till yrkesprogrammen jämfört med samma tid 2022.

Av dem som sökte högskoleförberedande program sökte 57 procent till en kommunal skola i första hand. Av de sökande till yrkesprogram sökte 42 procent i första hand till en kommunal skola.

Ett antal ungdomar, främst de som nu är elever på ett introduktionsprogram, gör sin första ansökan under omvalsperioden i april/maj. Dessutom gör cirka 30 procent av dem som sökte under den första ansökningsperioden någon form av ändring i sin ansökan under omvalsperioden, ofta tillägg av fler sökalternativ. Vanligen ändrar dock endast cirka fem procent sitt förstahandsval.

I tabellerna på nästa sida visas söktrycket efter den första ansökningsperioden 2023, det vill säga antalet förstahandssökande (oavsett preliminär behörighet) i relation till antalet anmälda platser inför den preliminära antagningen i april 2023. I tabellerna framgår även förändringen av antalet platser i april 2023 jämfört med augusti 2022.

Antalet platser har utökats inför 2023 på ekonomiprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet. Platserna har minskats på humanistiska programmet och teknikprogrammet. Estetiska programmet, International Baccalaurate och naturvetenskapsprogrammet har i stort sett oförändrat antal platser. Sammanlagt innebär ändringarna en ökning med 260 platser.

Antalet platser har också utökats på åtta av yrkesprogrammen, mest på barn- och fritidsprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet samt försäljnings- och serviceprogrammet. Naturbruksprogrammet har minskat antal platser. Övriga program har i stort sett oförändrat antal platser. Totalt innebär förändringarna på yrkesprogrammen att platserna har utökats med 495.

Även om följande sammanställning visar att söktrycket för ett program är mellan 1,0 och 0,9, förekommer det fortfarande stora skillnader inom programmen när det gäller söktryck för en viss skola eller inriktning. Det kan skilja så mycket som mellan 4,0 och 0,0 sökande per plats inom samma program.

Söktryck per program 2023 och 2022 samt antal erbjudna platser i april 2023

Högskoleförberedande program

Program	Förstahandssökande per plats 2023 (2022)	Platser i april 2023	Förändrat antal platser jämfört med augusti 2022
Ekonomi	1,1 (1,1)	6 615	+ 281
Estetiska	0,9 (1,0)	2 200	+ 8
Humanistiska	1,2 (1,0)	166	- 29
International Baccalaureate	1,1 (1,0)	226	+ 9
Naturvetenskap	1,0 (1,0)	4 763	+ 4
Samhällsvetenskap	0,9 (0,9)	6 697	+ 60
Teknik	0,8 (0,9)	2 668	- 73

Yrkesprogram

Program	Förstahandssökande per plats 2023 (2022)	Platser i april 2023	Förändrat antal platser jämfört med augusti 2022
Barn och fritid	0,7 (0,7)	844	+ 119
Bygg och anläggning	0,4 (0,6)	890	+ 180
El och energi	0,9 (0,8)	1 349	+ 26
Fordon och transport	0,7 (0,7)	771	+ 28
Försäljning och service	0,6 (0,6)	837	+ 97
Hantverk	0,8 (0,8)	650	+ 16
Hotell och turism	0,6 (0,7)	231	+ 32
Industri teknik	0,8 (0,7)	224	+ 31
Naturbruk	0,7 (0,8)	647	- 27
Restaurang och livsmedel	0,8 (0,8)	412	- 4
VVS och fastighet	0,5 (0,5)	290	- 6
Vård och omsorg	0,7 (0,7)	630	+ 1
Flygteknik, maskinteknik, sjöfart	1,3 (1,0)	111	+ 2

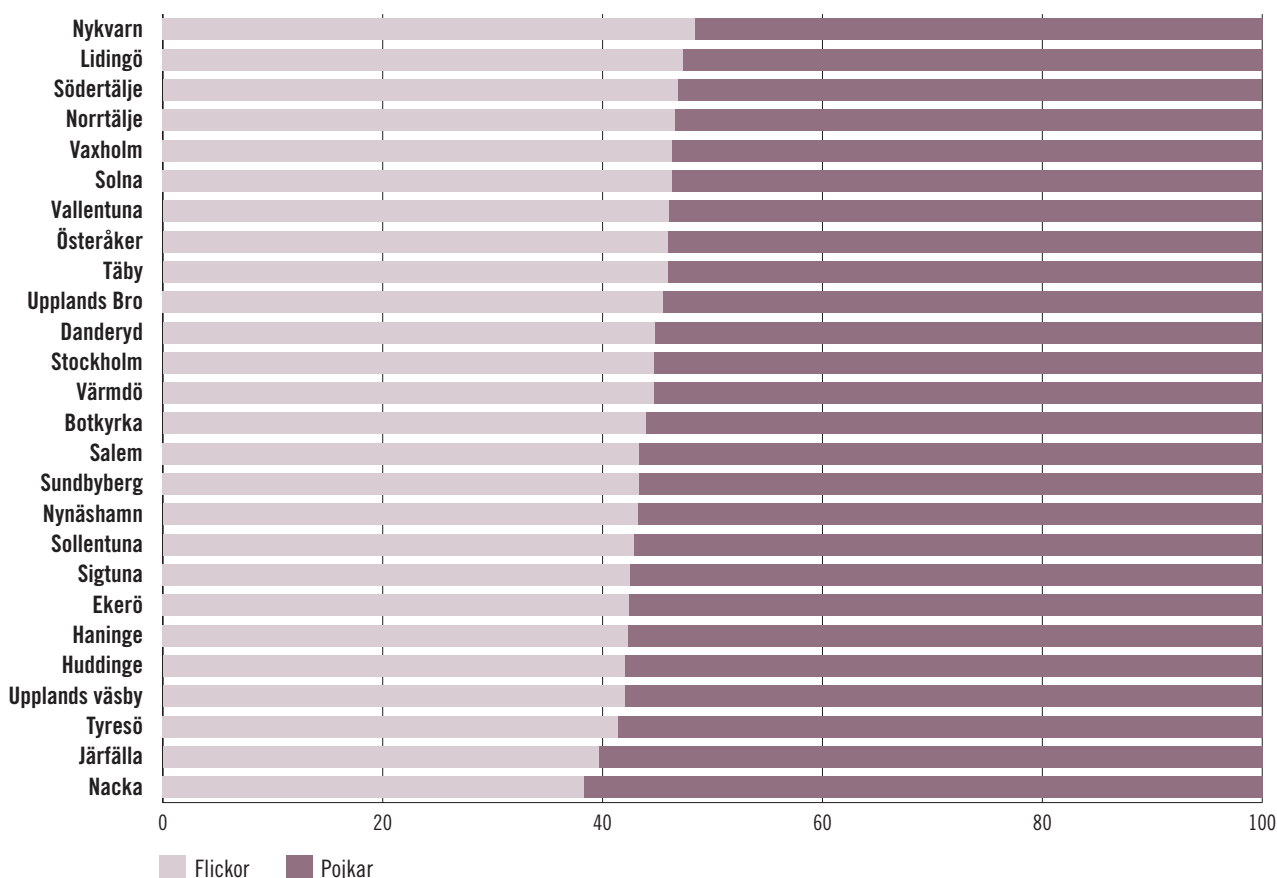
Kommunalt aktivitetsansvar (KAA)

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) innebär att kommunerna enligt lag har ett ansvar för ungdomar under 20 år som inte studerar och som är folkbokförda i kommunen. I ansvaret ingår att kommunerna löpande under året ska hålla sig informerade om hur ungdomarna är sysselsatta samt erbjuda lämpliga individuella åtgärder. Åtgärderna inom det kommunala aktivitetsansvaret ska i första hand motivera ungdomen att återuppta eller påbörja studier. Därtill har kommunerna ett ansvar att dokumentera sina insatser samt föra ett register över ungdomar i målgruppen för KAA.

KAA är aktuellt för ungdomar som har slutfört grundskolan och därmed fullgjort sin skolplikt, och som inte genomför eller har fullföljt en utbildning i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning. Det kommunala aktivitetsansvaret är bland annat viktigt för ökad genomströmning i länet, det vill säga andel elever som fullföljer sin gymnasieutbildning på tre år. Ungdoms- och elevdatabasen (UEDB) som hanteras av Storsthlm har utvecklats så att kommunerna kan registrera de elever som omfattas av KAA och även skapa kunskapsunderlag på både lokal och regional nivå. Likt tidigare år används inte UEDB av alla kommuner inom regionen för KAA, vilket innebär att den regionala bilden genom UEDB inte blir komplett.

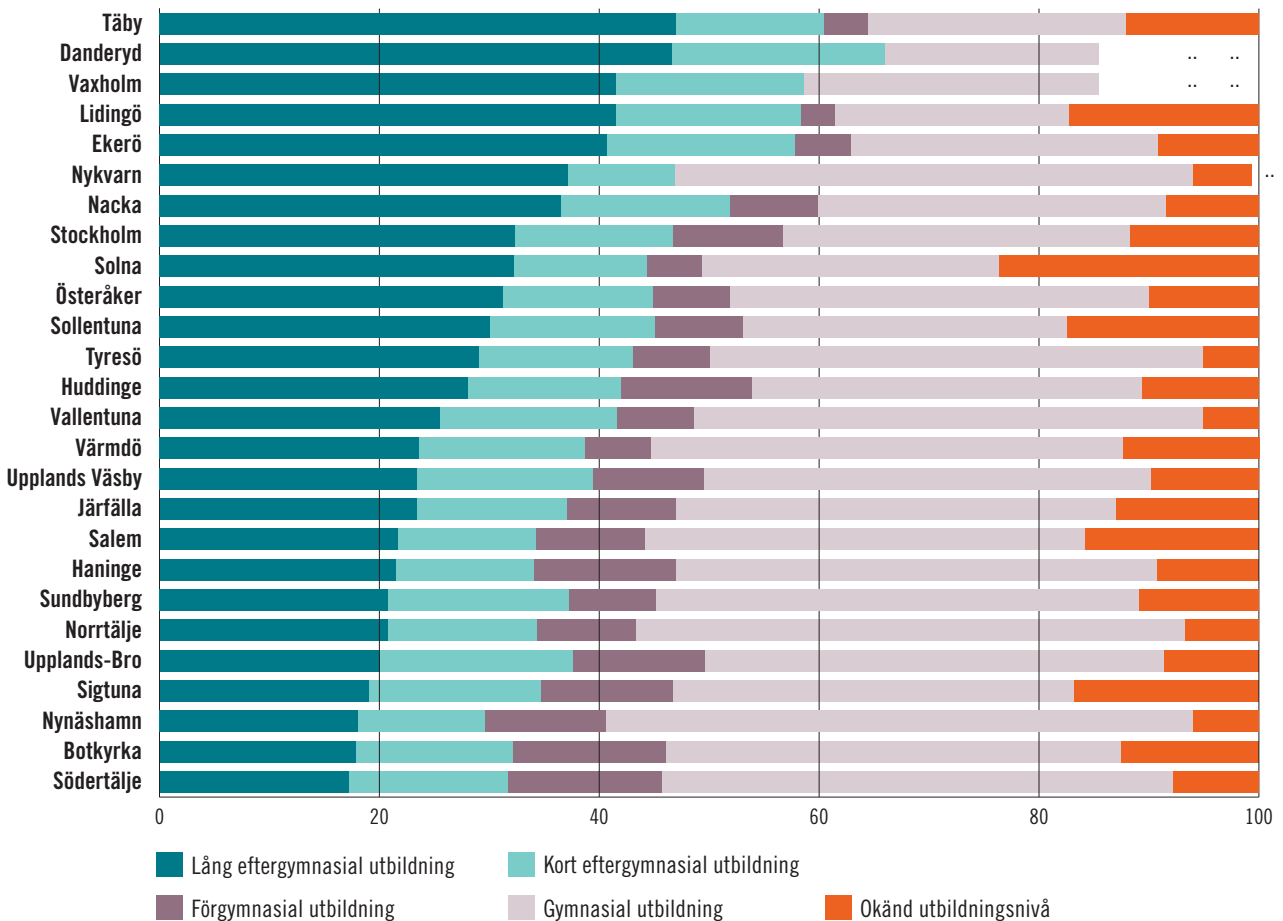
Uppgifterna i detta avsnitt är därför hämtade från Skolverket och är för andra halvåret 2021 och första halvåret 2022. Under perioden 2021/2022 var det totalt 13 858 elever som registrerades inom KAA i länet. Det motsvarar en andel på drygt 11 procent i relation till folkmängden för åldrarna som omfattas av KAA, en minskning med knappt en procent sedan föregående period 2020/2021.

Fördelning mellan flickor och pojkar inom KAA

I samtliga kommuner i länet utgör pojkar en större andel av gruppen inom KAA. Länet ligger precis i nivå med övriga riket med en fördelning på ungefär 44 procent flickor och 56 procent pojkar (LÄNET). Det är stora inomregionala skillnader när det kommer till andelen rapporterade elever till KAA. Minst andel rapporterade elever var det inom kommunerna Danderyd (4,3 procent), Vaxholm (5,6 procent) Nacka (6,6 procent). Störst andel rapporterade elever till KAA var det inom kommunerna Nynäshamn (20,9 procent) Haninge (17,6 procent) och Botkyrka (17 procent). Under perioden 2021/2022 utgjorde en högre ålderskategori den största andelen som var i kontakt med KAA i samtliga länets kommuner; ungdomar födda år 2002 och som under perioden därmed skulle fylla 19 eller 20 år.

Föräldrarnas utbildningsbakgrund

* Om en kommun har rapporterat färre än fem ungdomar visas dubbelprick (..) istället för utfall i tabellerna.

Gymnasial utbildning som högst genomförd utbildning utgjorde den största andelen av föräldrarnas utbildningsbakgrund i länet, liksom riket i stort. Andelen föräldrar med lång eftergymnasial utbildning var emellertid betydligt större i följande fyra kommuner: Täby (47,1 procent), Danderyd (46,6), Lidingö (41,4) samt Vaxholm (41,5 procent).

Registrering och åtgärder

Den vanligaste anledningen till att ungdomar registreras i KAA är att de "avbrutit studier på ett nationellt program", näst vanligast är "studerade på ett nationellt program eller motsvarande men avbröt studierna" och den tredje vanligaste är "uppgift saknas". 19,4 procent av totala antalet ungdomar i länet som under perioden 2021/22 registrerades i KAA har deltagit i minst en åtgärd. Av de sista åtgärderna som ungdomarna deltog i under perioden, utgjorde studie- och yrkesvägledning samt enstaka samtal de två vanligaste åtgärderna. Andelen ungdomar registrerade i KAA som deltagit i minst en åtgärd varierar stort mellan kommunerna i länet, från 2,5 procent i Södertälje till 100 procent i Sundbyberg.

Den vanligaste anledningen till att en ungdom avregistrerades från KAA var att den fyllt 20 år (61,1 procent) och inte längre omfattades av kommunens aktivitetsansvar. Den näst vanligaste anledningen till en avregistrering var studier på nationellt program eller motsvarande (17,6 procent).

Kommunernas aktivitetsansvar

Bakgrundsfaktorer per kommun perioden 2021/2022.

Kommuner	Antal rapporterade	Folkmängd 31/12 2021	Andel rapporterade (%)
Samtliga kommuner i Sverige	58 652	521 799	11,2
Kvinnor	25 877	252 383	10,3
Män	32 775	269 416	12,2
Stockholms län	13 858	120 240	11,5
Upplands Väsby	350	2 485	14,1
Vallentuna	211	2 091	10,1
Österåker	270	2 921	9,2
Värmdö	224	2 729	8,2
Järfälla	500	4 440	11,3
Ekerö	165	1 846	8,9
Huddinge	721	6 479	11,1
Botkyrka	913	5 374	17,0
Salem	120	1 117	10,7
Haninge	859	4 893	17,6
Tyresö	237	2 998	7,9
Upplands-Bro	288	1 701	16,9
Nykvarn	91	677	13,4
Täby	342	4 455	7,7
Danderyd	103	2 410	4,3
Sollentuna	404	4 603	8,8
Stockholm	5 477	41 857	13,1
Södertälje	847	5 493	15,4
Nacka	413	6 287	6,6
Sundbyberg	240	1 888	12,7
Solna	339	2 666	12,7
Lidingö	203	2 969	6,8
Vaxholm	41	777	5,3
Norrtälje	384	2 865	13,4
Sigtuna	320	2 777	11,5
Nynäshamn	301	1 442	20,9

(Källa Skolverket)

Kommunkluster

I det här kapitlet kan du läsa om:

- Gymnasieplaneringen 2023–2031
- Likheter och skillnader mellan klustren 2022
- Kommunkluster Nordost
- Kommunkluster Nordväst
- Kommunkluster Syd
- Kommunkluster Öst
- Kommunkluster Centrum

Gymnasieplaneringen 2023–2031

Samverkansavtalet och den gemensamma gymnasieregionen medför att eleverna på nationella program i Stockholms län är rörliga och reser över kommungränserna för att komma till sin gymnasieskola. Till stor del sammanfaller elevernas val av skola med kollektivtrafikens utsträckning, det vill säga möjligheten att kunna ta sig smidigt mellan hem och skola, men sökmönstret präglas också av olika skolors attraktivitet.

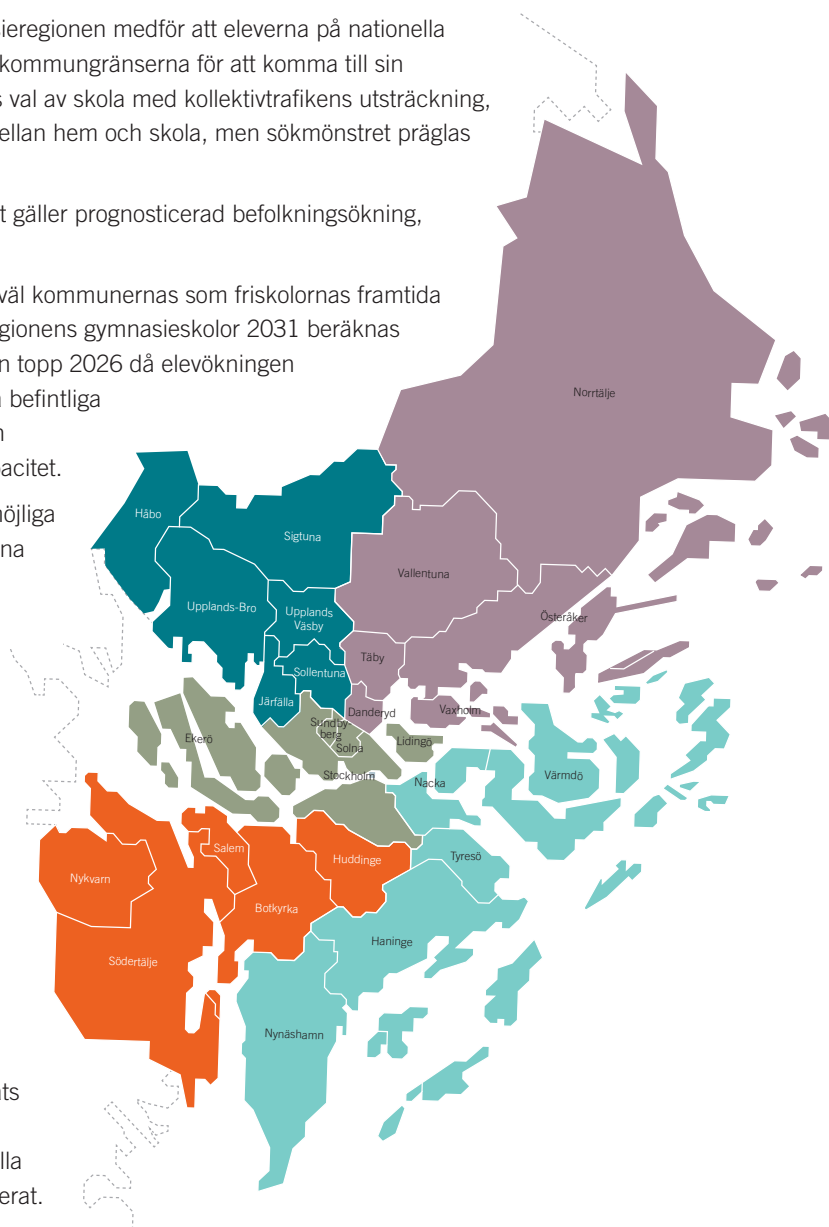
Det ser väldigt olika ut mellan kommunerna när det gäller prognosticerad befolkningsökning, befintligt utbud och söktryck.

Elevökningen fram till 2031 ställer höga krav på såväl kommunernas som friskolornas framtida kapacitet och beredskap. Det totala elevantalet i regionens gymnasieskolor 2031 beräknas öka med omkring 6 400 jämfört med 2022, med en topp 2026 då elevökningen förväntas vara 7 200. Detta ställer krav på att nyttja befintliga resurser och att utveckla nya sätt att samordna och effektivisera för att säkra tillräcklig verksamhetskapacitet.

Ett av samverkansavtalets mål är att skapa bästa möjliga förutsättningar för regional dialog i syfte att samordna planering och dimensionering, men varje kommun är enligt skollagen ytterst ansvarig för att ungdom i kommunen erbjuds gymnasieutbildning.

Under våren 2019 tog den politiska styrgruppen för gymnasieregionen beslut om att Storsthlm ska fortsätta arbetet med att stödja en gemensam planering för gymnasieskolans utveckling, i form av kluster sammansatta av kommuner utifrån elevernas pendlingsmönster. Planering i kommunklusterform syftar till att skapa en metod som gör planering och analys mer konkret och hanterbar så att gymnasieregionen kan möta kapacitetsbehoven på ett väl genomtänkt, långsiktigt och resurseffektivt sätt.

I detta kapitel beskrivs de fem kluster som etablerats inom gymnasieregionen. Dels beskrivs likheter och skillnader mellan klustren när det gäller de nationella programmen, dels beskrivs varje kluster mer detaljerat.

Likheter och skillnader mellan klustren

I detta avsnitt beskrivs de likheter men också skillnader som finns mellan de fem klustren vad gäller sökande, antagna, platser med mera. Det beskrivs också i vilken omfattning ungdomarna blir antagna till gymnasieskolor inom det kluster där de bor.

Det framgår hur antalet platser på de nationella programmen inför höstterminen 2023 fördelas mellan klustren och hur antalet platser förändrats sedan augusti 2022. Platserna har utökats på såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram. Yrkesprogrammen har ökat med totalt 495 platser, varav 104 på kommunala skolor och 391 på fristående skolor. På de högskoleförberedande programmen har antalet platser ökat med totalt 260. De kommunala skolorna har minskat med 86 platser medan de fristående skolorna har utökats med 346 platser.

I följande tabell visas antagningsresultatet vid skolstart i augusti 2022 för de högskoleförberedande programmen vid kommunala och fristående gymnasieskolor inom varje kluster.

Dessutom visas hur stor andel av de antagna till varje klusters gymnasieskolor som är folkbokförda inom det kluster där skolan är belägen.

Sökande = behöriga förstahandssökande, K = kommunala skolor, F = fristående skolor

Kluster	Högskoleförberedande program											
	Sökande/plats			Platser			därav vakanta platser			Andel antagna från eget kluster		
	K	F	Samtliga	K	F	Samtliga	K	F	Samtliga	K	F	Samtliga
Nordost	0,8	1,3	1,0	1 405	1 198	2 603	53	27	80 (3 %)	90 %	85 %	88 %
Nordväst	1,0	0,7	0,9	1 731	248	1 979	87	14	101 (5 %)	87 %	69 %	85 %
Syd	1,1	0,5	1,0	1 750	293	2 043	102	83	185 (9 %)	80 %	84 %	80 %
Öst	1,0	0,7	0,9	1 822	1 200	3 022	71	111	182 (6 %)	65 %	60 %	63 %
Centrum	1,1	0,9	1,0	5 919	7 509	13 428	149	464	613 (5 %)	75 %	56 %	64 %

Följande tabell visar det antal platser som huvudmännen beslutat om inför den preliminära antagningen i april 2023 jämfört med antalet platser vid skolstart i augusti 2022.

Platserna för 2023 kan komma att ändras under den fortsatta antagningsprocessen.

Kluster	Högskoleförberedande program		
	Kommunala skolor	Fristående skolor	Samtliga
Nordost	1 379 (-26)	1 245 (+47)	2 624 (+21)
Nordväst	1 667 (-55)	504 (+247)	2 171 (+192)
Syd	1 618 (-132)	319 (+26)	1 937 (-106)
Öst	1 889 (+67)	1 261 (+61)	3 150 (+128)
Centrum	5 979 (+60)	7 474 (-35)	13 453 (+25)
Totalt	12 532 (-86)	10 803 (+346)	23 335 (+260)

I följande tabell visas antagningsresultatet vid skolstart i augusti 2022 för yrkesprogrammen vid kommunala och fristående gymnasieskolor inom varje kluster.

Dessutom visas hur stor andel av de antagna till varje klusters gymnasieskolor som är folkbokförda inom det kluster där skolan är belägen.

Sökande = behöriga förstahandssökande, K = kommunala skolor, F = fristående skolor

Kluster	Yrkesprogram											
	Sökande/plats			Platser			därav vakanta platser			Andel antagna från eget kluster		
	K	F	Samtliga	K	F	Samtliga	K	F	Samtliga	K	F	Samtliga
Nordost	0,7	0,5	0,6	377	880	1 257	107	420	527 (42 %)	93 %	75 %	82 %
Nordväst	0,9	0,6	0,8	456	469	925	81	193	274 (30 %)	78 %	62 %	71 %
Syd	0,7	0,5	0,6	578	642	1 220	142	241	383 (31 %)	91 %	68 %	76 %
Öst	0,8	0,5	0,7	624	371	995	108	129	237 (24 %)	72 %	50 %	65 %
Centrum	0,8	0,7	0,7	791	2 203	2 994	107	413	520 (17 %)	55 %	47 %	50 %

Följande tabell visar det antal platser som huvudmännen beslutat om inför den preliminära antagningen i april 2023 jämfört med antalet platser vid skolstart i augusti 2022.

Platserna för 2023 kan komma att ändras under den fortsatta antagningsprocessen.

Kluster	Yrkesprogram		
	Kommunala skolor	Fristående skolor	Samtliga
Nordost	375 (-2)	891 (+11)	1 266 (+9)
Nordväst	492 (+36)	664 (+195)	1 156 (+231)
Syd	561 (-17)	727 (+85)	1 288 (+68)
Öst	742 (+118)	477 (+106)	1 219 (+224)
Centrum	760 (-31)	2 197 (-6)	2 957 (-37)
Totalt	2 930 (+104)	4 956 (+391)	7 886 (+495)

I följande tabell visas hur stor andel av de antagna till nationella program 2022 som blev antagna till en gymnasieskola som är belägen inom samma kluster som eleven själv är folkbokförd i.

Kluster	Högskoleförberedande program			Yrkesprogram		
	Kommunala	Fristående	Samtliga	Kommunala	Fristående	Samtliga
Nordost	85 %	76 %	81 %	88 %	78 %	82 %
Nordväst	74 %	15 %	53 %	70 %	40 %	55 %
Syd	74 %	15 %	50 %	72 %	44 %	57 %
Öst	68 %	42 %	55 %	77 %	33 %	56 %
Centrum	83 %	89 %	85 %	76 %	81 %	79 %

Kommunkluster nordost

I kommunkluster nordost ingår följande kommuner: Danderyd, Norrtälje, Täby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker.

Utbud inom klustret

Samtliga nationella program, utom humanistiska programmet och industritekniska programmet, erbjöds inom klustret. Tre av yrkesprogrammen fanns endast vid fristående gymnasieskola.

Vaxholm saknar kommunal gymnasieskola. Samtliga övriga kommuner i klustret erbjöd ett antal högskoleförberedande program vid kommunal gymnasieskola 2022. Norrtälje, Täby och Vallentuna hade också några yrkesprogram vid kommunal gymnasieskola vilket inte Danderyd och Österåker hade.

Det fanns sammanlagt tolv fristående gymnasieskolor inom klustret 2022. De fristående skolorna erbjöd såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram. Vaxholm och Vallentuna saknade fristående gymnasieskola. I Österåker erbjöds inte högskoleförberedande program vid någon fristående skola.

I Danderyd fanns 70 procent av platserna på högskoleförberedande program på den kommunala gymnasieskolan, i Norrtälje 90 procent av platserna och i Täby 29 procent av platserna. I Norrtälje fanns 33 procent av platserna på yrkesprogram på den kommunala gymnasieskolan medan det i Täby var 29 procent.

Sökande från klustret

I nordost-klustret fanns 2022 totalt 3 935 folkbokförda ungdomar som sökte till gymnasieskolan. Av dessa var totalt 3 536 (90 procent) behöriga förstahandssökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 80 procent till högskoleförberedande program och 20 procent till yrkesprogram. En majoritet sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 81 procent för högskoleförberedande program och 79 procent för yrkesprogram. Knappt 80 ungdomar sökte i första hand nationella program utanför samverkansområdet. Hälften kom från Norrtälje och de flesta sökte kommunala och fristående skolor i Uppsala.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar med hemkommun i nordostklustret att öka något fram till 2031. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2023 är tolv procent folkbokförda i detta kluster. Enligt den senaste prognosen kommer de att utgöra tolv procent även 2031.

År	2023	2025	2027	2029	2031
Antal 16-åringar	3 693	3 754	3 779	3 724	3 798

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2022 var totalt 2 744 ungdomar från kuster nordost antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 81 procent antagna till skolor inom det egna klustret. Den totala andelen antagna till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierade från 60 procent från Vaxholm och 54 procent av de antagna från Vallentuna till 20 procent av de antagna från Norrtälje.

Totalt 208 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 164 till skolor i Stockholm. Sammanlagt 160 av dessa ungdomar var antagna till ekonomi-, naturvetenskaps- och samhällsvetenskapsprogrammen. 133 av de 208 kom från Danderyd och Täby. Av de 322 ungdomar som antogs till fristående skolor utanför klustret var 94 antagna till ekonomiprogrammet, 78 till samhällsvetenskapsprogrammet samt 87 till det estetiska programmet. 270 var antagna till fristående skolor belägna i Stockholm.

Vid samma tid var 730 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram, varav 82 procent inom det egna klustret. Även andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 83 procent från Österåker och 87 procent från Vaxholm till 48 procent från Norrtälje.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 266 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. 158 var antagna till kommunala skolor och 108 till fristående skolor. Totalt var 87 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 31 ungdomar från kluster nordost antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2022. Av dessa var 13 antagna till kommunala skolor och 18 till fristående skolor. 13 av de 31 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 16 av de 31 antagna till nationella program och 15 till det individuella programmet.

Antagning 2022 (2021) av sökande som är folkbokförda inom kluster nordost

	Skolor inom klustret		Skolor utanför klustret		Totalt	Därav inom klustret
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	1 218 (1 084)	996 (1 008)	208 (213)	322 (420)	2 744 (2 725)	81 % (77 %)
Yrkesprogram	252 (264)	345 (329)	35 (36)	98 (74)	730 (703)	82 % (84 %)
Introduktionsprogram	148 (103)	84 (76)	10 (10)	24 (28)	266 (217)	87 % (82 %)
Gymnasiesärskolan	11 (14)	2 (1)	2 (4)	16 (11)	31 (30)	42 % (50 %)

Antagningen till skolor belägna inom nordost-klustret

På gymnasieskolorna i nordostklustret fanns sammanlagt 2 603 platser på högskoleförberedande program, varav 54 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 80 vakanta platser vid skolstart, vilket är tre procent av de tillgängliga platserna.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 1 257 platser, varav 30 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 527 vakanta platser vid skolstart, 42 procent av de tillgängliga platserna.

Det största introduktionsprogrammet i klustret var yrkesintroduktion med 82 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid tre kommunala och tre fristående skolor. Totalt fanns 49 platser fördelade på tre nationella program samt det individuella programmet. Vid skolstart i augusti 2022 var 22 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor varav 15 till det individuella programmet.

Antagning 2022 (2021) till gymnasieskolor och gymnasiesärskolor belägna inom kluster nordost

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna Totalt	Vakanta platser Totalt
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret		
Högskoleförberedande program	1 352 (1 275)	90 % (85 %)	1 171 (1 186)	85 % (85 %)	2 523 (2 461)	80 (218)
Yrkesprogram	270 (281)	93 % (94 %)	460 (430)	75 % (77 %)	730 (711)	527 (562)
Introduktionsprogram	157 (111)	94 % (96 %)	98 (96)	86 % (78 %)	255 (207)	615 (424)
Gymnasiesärskolan	14 (22)	79 % (68 %)	8 (4)	25 % (25 %)	22 (26)	27 (26)

Kommunkluster nordväst

I kommunkluster nordväst ingår följande kommuner: Håbo, Järfälla, Sollentuna, Sigtuna, Upplands-Bro, Upplands Väsby.

Utbud inom klustret

Samtliga kommuner i klustret erbjöd ett antal högskoleförberedande program vid kommunala gymnasieskolor 2022. Alla kommuner utom Upplands Väsby hade något eller några yrkesprogram vid kommunal gymnasieskola.

Det fanns sammanlagt tio fristående gymnasieskolor inom klustret 2022. De fristående skolorna erbjöd såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram. Håbo och Upplands-Bro saknade fristående gymnasieskolor.

Samtliga högskoleförberedande program erbjöds inom klustret. Två av yrkesprogrammen saknades inom klustret, nämligen industritekniska programmet samt restaurang- och livsmedelsprogrammet.

Högskoleförberedande program erbjöds vid fristående skolor i Järfälla, Sollentuna och Sigtuna. I samtliga tre kommuner fanns dock majoriteten av platserna (75–86 procent) vid de kommunala skolorna. 51 % av det totala antalet platser på yrkesprogrammen i klustret finns på fristående gymnasieskolor och 49 procent på kommunala gymnasieskolor. Håbo och Upplands Bro har bara yrkesprogram på sin kommunala gymnasieskola medan yrkesprogrammen i Upplands Väsby är på en fristående gymnasieskola.

Sökande från klustret

I nordväst-klustret fanns 2022 totalt 4 562 folkbokförda ungdomar som sökte till gymnasieskolan. Av dessa var totalt 3 874 (85 procent) behöriga förstahandssökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 80 procent till högskoleförberedande program och 20 procent till yrkesprogram. Hälften sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 50 procent för högskoleförberedande program och 51 procent för yrkesprogram. Drygt 80 ungdomar, flertalet från Sigtuna och Håbo, sökte i första hand nationella program utanför samverkansområdet. Flertalet sökte kommunala och fristående skolor i Uppsala.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm/SCB kommer antalet 16-åringar med hemkommun i nordväst-klustret att öka. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2023 är 14 procent folkbokförda i detta kluster. 2031 kommer de enligt prognosen att utgöra 15 procent.

År	2023	2025	2027	2029	2031
Antal 16-åringar	4 277	4 355	4 326	4 548	4 611

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2022 var totalt 2 991 ungdomar från kluster nordväst antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 53 procent antagna till en skola inom det egna klustret. Andelen antagna totalt till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierar från 47 procent av de antagna från Järfälla till 24 procent av de antagna från Sollentuna.

Totalt 510 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 419 till skolor i Stockholm. Sammanlagt 134 av de 510 var antagna till naturvetenskapsprogrammet och 130 till samhällsvetenskapsprogrammet.

204 av de antagna kom från Järfälla och 187 från Sollentuna. Av de 893 ungdomar som antogs till fristående skolor utanför klustret var 284 antagna till ekonomiprogrammet och 221 till samhällsvetenskapsprogrammet. 549 var antagna till fristående skolor belägna i Stockholm.

Vid samma tid var 838 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram, varav 55 procent inom det egna klustret. Av de 124 som antogs till kommunala skolor utanför klustret var 64 antagna i Stockholm och 29 i Sundbyberg. Även andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 74 procent från Upplands Väsby till 24 procent från Upplands-Bro.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 441 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. 299 var antagna till kommunala skolor och 142 till fristående skolor. Totalt var 79 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 43 ungdomar från kluster nordväst antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2022. Av dessa var 25 antagna till kommunala skolor och 18 till fristående skolor. 32 av de 43 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 20 av de 43 antagna till nationella program och 23 till det individuella programmet.

Antagning 2022 (2021) av sökande som är folkbokförda inom kluster nordväst

	Skolor inom klustret		Skolor utanför klustret		Totalt	Därav inom klustret
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	1 426 (1 255)	162 (136)	510 (495)	893 (969)	2 991 (2 853)	53 % (49 %)
Yrkesprogram	291 (260)	171 (149)	124 (124)	252 (286)	838 (821)	55 % (50 %)
Introduktionsprogram	280 (264)	69 (66)	19 (19)	73 (78)	441 (427)	79 % (77 %)
Gymnasiesärskolan	17 (14)	15 (17)	8 (3)	3 (2)	43 (36)	74 % (86 %)

Antagningen till skolor belägna inom nordväst-klustret

På gymnasieskolorna i nordväst-klustret fanns sammanlagt 1 979 platser på högskoleförberedande program, varav 87 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 101 vakanta platser vid skolstart vilket är 5 procent av de tillgängliga platserna.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 925 platser, varav 49 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 274 vakanta platser vid skolstart, 30 procent av de tillgängliga platserna.

Det största introduktionsprogrammet i klustret var individuellt alternativ som hade 167 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid tre kommunala skolor och två fristående skolor. Totalt fanns 85 platser fördelade på fem nationella program samt det individuella programmet. Vid skolstart i augusti 2022 var 72 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor varav 44 till det individuella programmet.

Antagning 2022 (2021) till gymnasieskolor och gymnasiesärskolor belägna inom kluster nordväst

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna	Vakanta platser
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret	Totalt	Totalt
Högskoleförberedande program	1 644 (1 452)	87 % (86 %)	234 (213)	69 % (64 %)	1 878 (1 665)	101 (245)
Yrkesprogram	375 (329)	78 % (79 %)	276 (208)	62 % (72 %)	651 (537)	274 (377)
Introduktionsprogram	303 (285)	92 % (93 %)	122 (105)	57 % (60 %)	425 (390)	532 (382)
Gymnasiesärskolan	23 (17)	78 % (82 %)	49 (43)	31 % (40 %)	72 (60)	14 (31)

Kommunkluster syd

I kommunkluster syd ingår följande kommuner: Botkyrka, Huddinge, Nykvarn, Salem och Södertälje.

Utbud inom klustret

Samtliga nationella program, såväl de högskoleförberedande programmen som yrkesprogrammen, erbjöds inom klustret.

Nykvarn saknar kommunal gymnasieskola. Samtliga övriga kommuner i klustret erbjöd ett antal högskoleförberedande program och yrkesprogram vid kommunal gymnasieskola 2022.

Det fanns sammanlagt tolv fristående gymnasieskolor inom klustret 2022, varav åtta är belägna i Södertälje. De fristående skolorna erbjöd såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram. Den fristående skola som är belägen i Botkyrka erbjöd endast högskoleförberedande program medan den fristående skolan belägen i Nykvarn endast erbjöd yrkesprogram. Salem saknade fristående gymnasieskola.

I de tre kommuner där högskoleförberedande program erbjöds vid fristående skolor fanns dock majoriteten av platserna vid de kommunala skolorna, i Huddinge 95 och Botkyrka 93 procent och i Södertälje 54 procent. I de två kommuner där yrkesprogram erbjöds på såväl kommunala som fristående skolor är bilden delad, i Huddinge fanns 61 procent av platserna vid kommunal skola och i Södertälje 26 procent.

Sökande från klustret

I syd-klustret fanns 2022 totalt 5 084 folkbokförda ungdomar som sökte till gymnasieskolan. Av dessa var 4 158 (82 procent) behöriga förstahandssökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 75 procent till högskoleförberedande program och 25 procent till yrkesprogram. Drygt hälften sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 52 procent för högskoleförberedande program och 57 procent för yrkesprogram. Drygt 90 ungdomar sökte i första hand nationella program utanför samverkansområdet. Flertalet av dessa sökte utbildning i Strängnäs.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar med hemkommun i sydklustret att öka. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2023 är 16 procent folkbokförda i detta kluster. Enligt prognosen kommer de att utgöra 16 procent även 2031.

År	2023	2025	2027	2029	2031
Antal 16-åringar	4 584	4 708	4 776	4 824	4 735

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2022 var totalt 2 988 ungdomar från kluster syd antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 53 procent antagna till en skola inom det egna klustret. Den totala andelen antagna till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierar från 55 procent av de antagna från Nykvarn, 47 procent från Huddinge 42 procent från Salem till 35 procent av de antagna från Botkyrka och 33 procent av de antagna från Södertälje.

Totalt 467 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 77 procent till skolor i Stockholm och nio procent till Haninge. Sammanlagt 150 av de 467 var antagna till samhällsvetenskapsprogrammet och 118 till naturvetenskapsprogrammet och 109 till ekonomiprogrammet. 294 av de antagna kom från Huddinge och 100 från Botkyrka.

Av de 1 020 ungdomar som antogs till fristående skolor utanför klustret var 292 antagna till samhällsvetenskapsprogrammet och 309 till ekonomiprogrammet. 89 procent var antagna till fristående skolor belägna i Stockholm.

Vid samma tid var 1 105 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram varav 57 procent inom det egna klustret. Av de 138 som antogs till kommunala skolor utanför klustret var 72 antagna i Stockholm och 48 i Haninge. Den totala andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 66 procent från Nykvarn till 47 procent från Botkyrka.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 617 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. 459 var antagna till kommunala skolor och 158 till fristående skolor. Totalt var 82 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 62 ungdomar från kluster syd antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2022. Av dessa var 50 antagna till kommunala skolor och tolv till fristående skolor. 49 av de 62 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 38 antagna till nationella program och 24 till det individuella programmet.

Antagning 2022 (2021) av sökande som är folkbokförda inom kluster syd

	Skolor inom klustret		Skolor utanför klustret		Totalt	Därav inom klustret
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	1 325 (1 335)	176 (211)	467 (460)	1 020 (938)	2 988 (2 944)	50 % (53 %)
Yrkesprogram	357 (321)	275 (298)	138 (163)	335 (337)	1 105 (1 119)	57 % (55 %)
Introduktionsprogram	436 (399)	74 (52)	23 (11)	84 (83)	617 (545)	83 % (83 %)
Gymnasiesärskolan	42 (45)	7 (10)	8 (5)	5 (7)	62 (67)	79 % (82 %)

Antagningen till skolor belägna inom syd-klustret

På gymnasieskolorna i kluster syd fanns sammanlagt 2 043 platser på högskoleförberedande program, varav 86 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 185 vakanta platser vid skolstart, vilket är nio procent av de tillgängliga platserna.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 1 220 platser varav 47 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 383 vakanta platser vid skolstart, 31 procent av de tillgängliga platserna.

Det största introduktionsprogrammet i klustret var yrkesintroduktion med 199 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid fyra kommunala och fyra fristående skolor. Totalt fanns 144 platser fördelade på åtta nationella program (samtliga nationella program utom programmet för samhälle, natur och språk) samt det individuella programmet. Vid skolstart i augusti 2022 var 61 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor, varav 27 till det individuella programmet.

Antagning 2022 (2021) till gymnasieskolor och gymnasiesärskolor belägna inom kluster syd

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna	Vakanta platser
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret	Totalt	Totalt
Högskoleförberedande program	1 648 (1 652)	80 % (81 %)	210 (247)	84 % (85 %)	1 858 (1 899)	185 (178)
Yrkesprogram	436 (392)	91 % (79 %)	401 (404)	68 % (74 %)	837 (796)	383 (482)
Introduktionsprogram	456 (422)	96 % (95 %)	113 (77)	65 % (68 %)	569 (499)	350 (520)
Gymnasiesärskolan	49 (56)	86 % (80 %)	12 (18)	58 % (56 %)	61 (74)	83 (88)

Kommunkluster öst

I kommunkluster öst ingår följande kommuner: Haninge, Nacka, Nynäshamn, Tyresö och Värmdö.

Utbud inom klustret

Samtliga högskoleförberedande program utom humanistiska programmet och International Baccalureate, erbjuds inom klustret. Två av yrkesprogrammen saknas inom klustret, nämligen hotell- och turismprogrammet och restaurang- och livsmedelsprogrammet.

Högskoleförberedande program erbjuds vid såväl kommunala som fristående skolor i Nacka och Värmdö men endast vid kommunala skolor i Haninge och Nynäshamn. I Tyresö erbjuds inte dessa program vid någon skola.

Yrkesprogram erbjuds vid såväl kommunala som fristående skolor i Nacka. I Haninge, Nynäshamn och Tyresö erbjuds yrkesprogram endast vid kommunala skolor och i Värmdö endast vid fristående skolor.

Det fanns sammanlagt 14 fristående gymnasieskolor inom klustret 2022 varav tolv var belägna i Nacka och två i Värmdö.

I de två kommuner där högskoleförberedande program erbjuds vid såväl kommunala som fristående skolor fanns 96 procent av platserna i Värmdö och 43 procent av platserna i Nacka vid kommunala skolor. I Nacka, som var den enda kommun där yrkesprogram erbjuds vid både kommunala och fristående skolor, fanns 22 procent av platserna vid kommunala skolor.

Sökande från klustret

I kluster öst fanns 2022 totalt 4 854 folkbokförda ungdomar som sökte till gymnasieskolan. Av dessa var totalt 4 213 (87 procent) behöriga förstahandssökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 79 procent till högskoleförberedande program och 21 procent till yrkesprogram. Drygt hälften sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 50 procent för högskoleförberedande program och 57 procent för yrkesprogram. Ett 40-tal ungdomar sökte i första hand nationella program utanför samverkansområdet.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar med hemkommun i öst-klustret att öka något. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2023 är 15 procent folkbokförda i detta kluster. Enligt prognosen kommer de att utgöra 15 procent även 2031.

År	2023	2025	2027	2029	2031
Antal 16-åringar	4 589	4 641	4 551	4 713	4 689

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2022 var totalt 3 231 ungdomar från kuster öst antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 55 procent antagna till en skola inom det egna klustret. Andelen antagna totalt till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierar: från 61 procent av de antagna från Tyresö till 21 procent av de antagna från Nynäshamn.

Totalt 537 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 78 procent till skolor i Stockholm och 18 procent till skolor i Huddinge. Sammanlagt 158 av de 537 var antagna till samhällsvetenskapsprogrammet och 150 till ekonomiprogrammet samt 127 till naturvetenskapsprogrammet. Av de antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret kom 207 från Nacka och 154 från Haninge.

Av de 906 ungdomar som antogs till fristående skolor utanför klustret var 302 antagna till ekonomiprogrammet och 243 till samhällsvetenskapsprogrammet. 97 procent var antagna till fristående skolor belägna i Stockholm.

Vid samma tid var 944 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram varav 56 procent inom det egna klustret. Av de 112 som antogs till kommunala skolor utanför klustret var 80 antagna i Stockholm och 17 i Huddinge. Den totala andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 76 procent från Nacka till 31 procent från Nynäshamn.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 452 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. 316 var antagna till kommunala skolor och 136 till fristående skolor. Totalt var 83 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 51 ungdomar från kluster öst antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2022. Av dessa var 39 antagna till kommunala skolor och tolv till fristående skolor. 32 av de 51 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 21 antagna till nationella program och 30 till det individuella programmet.

Antagning 2022 (2021) av sökande som är folkbokförda inom kluster öst

	Skolor inom klustret		Skolor utanför klustret		Totalt	Därav inom klustret
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	1 140 (1 120)	648 (528)	537 (563)	906 (886)	3 231 (3 097)	55 % (53 %)
Yrkesprogram	380 (409)	150 (176)	112 (122)	302 (296)	944 (1 003)	56 % (58 %)
Introduktionsprogram	305 (212)	70 (52)	11 (6)	66 (70)	452 (340)	83 % (78 %)
Gymnasiesärskolan	32 (18)	0 (0)	7 (10)	12 (14)	51 (42)	63 % (43 %)

Antagningen till skolor belägna inom öst-klustret

På gymnasieskolorna i kluster öst fanns sammanlagt 3 022 platser på högskoleförberedande program, varav 60 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 182 vakanta platser vid skolstart, vilket är sex procent av de tillgängliga platserna.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 995 platser varav 63 procent vid kommunala gymnasieskolor, inklusive Berga Naturbruksgymnasium (Region Stockholm). Det fanns 237 vakanta platser vid skolstart, 24 procent av de tillgängliga platserna.

Det största introduktionsprogrammet i klustret var yrkesintroduktion med 187 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid åtta kommunala skolor inklusive Berga Naturbruksgymnasiums gymnasiesärskola (Region Stockholm). Det fanns ingen fristående gymnasiesärskola i klustret. Totalt fanns 92 platser fördelade på fem nationella program samt det individuella programmet. Vid skolstart i augusti 2022 var 37 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor, varav 24 till det individuella programmet.

Antagning 2022 (2021) till gymnasieskolor och gymnasiesärskolor belägna inom kluster öst

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna	Vakanta platser
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret	Totalt	Totalt
Högskoleförberedande program	1 752 (1 699)	65 % (66 %)	1 089 (897)	60 % (59 %)	2 841 (2 596)	182 (190)
Yrkesprogram	516 (560)	72 % (73 %)	242 (264)	50 % (67 %)	995 (824)	237 (192)
Introduktionsprogram	336 (228)	92 % (91 %)	135 (126)	49 % (44 %)	471 (365)	465 (616)
Gymnasiesärskolan	37 (21)	86 % (86 %)	0 (0)	0 % (0 %)	37 (21)	55 (58)

Kommunkluster centrum

I kommunkluster centrum ingår följande kommuner: Ekerö, Lidingö, Solna, Stockholm och Sundbyberg.

Utbud inom klustret

Samtliga nationella program, såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram, erbjöds inom klustret.

Högskoleförberedande program erbjöds vid såväl kommunala som fristående skolor i Lidingö, Solna och Stockholm men endast vid fristående skolor i Sundbyberg. I Ekerö fanns inte högskoleförberedande program vid någon skola.

Yrkesprogram erbjöds vid såväl kommunala som fristående skolor i Solna, Stockholm och Sundbyberg. I Ekerö och Lidingö erbjöds inte yrkesprogram vid någon skola.

Det fanns sammanlagt 80 fristående gymnasieskolor inom klustret 2022 varav 64 var belägna i Stockholm och tio i Solna.

I de tre kommuner där högskoleförberedande program erbjöds vid såväl kommunala som fristående skolor fanns 70 procent av platserna vid de kommunala skolorna i Lidingö, medan det i Stockholm var 45 procent och i Solna 21 procent.

I två av de tre kommuner där yrkesprogram erbjöds vid såväl kommunala som fristående skolor, nämligen Solna och Stockholm, fanns 25 procent av platserna vid kommunala skolor. I Sundbyberg var 56 procent av platserna vid kommunal skola.

Sökande från klustret

I centrum-klustret fanns 2022 totalt 13 229 folkbokförda ungdomar, varav 10 833 från Stockholm, som sökte till gymnasieskolan. Av samtliga sökande var totalt 11 268 (85 procent) behöriga förstahandssökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 88 procent i första hand till högskoleförberedande program och tolv procent till yrkesprogram. Totalt 85 procent sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 86 procent för högskoleförberedande program och 78 procent för yrkesprogram. Ett 90-tal ungdomar sökte i första hand nationellt program utanför samverkansområdet, varav 40 till Korrespondensgymnasiet i Torsås.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar med hemkommun i centrum-klustret att öka. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2023 är totalt 43 procent folkbokförda i detta kluster. Enligt prognosen kommer de att utgöra 42 procent 2031. Av samverkansområdets 16-åringar 2023 är 35 procent folkbokförda i Stockholm. Enligt prognosen kommer de att utgöra 33 procent 2031.

År	2023	2025	2027	2029	2031
Antal 16-åringar i Stockholm	10 312	10 801	10 657	10 646	10 193
Antal 16-åringar i övriga kommuner	2 368	2 407	2 400	2 389	2 406
Totalt i klustret	12 680	13 209	13 057	13 035	12 600

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2022 var totalt 9 608 ungdomar från kluster centrum, varav 7 824 från Stockholm, antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 86 procent antagna till kommunala och fristående skolor inom det egna klustret. Andelen antagna totalt till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierar från 54 procent av de antagna från Solna till 36 procent av de antagna från Lidingö. Från Stockholm var 46 procent antagna vid fristående skolor.

Totalt 903 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 305 till Värmdö gymnasium. 173 var antagna i Nacka och 120 till skolor i Huddinge. Sammanlagt 272 av de 903 var antagna till samhällsvetenskapsprogrammet, 235 till naturvetenskapsprogrammet samt 213 till ekonomiprogrammet. Av de antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret kom 813 från Stockholm.

Av de 467 ungdomar, varav 405 från Stockholm, som antogs till fristående skolor utanför klustret var 180 antagna till det estetiska programmet och 105 till samhällsvetenskapsprogrammet. 335 var antagna till fristående skolor belägna i Nacka.

Vid samma tid var 1 557 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram varav 79 procent till kommunala och fristående skolor inom det egna klustret. Av de 120 som antogs till kommunala skolor utanför klustret var 29 antagna i Haninge och 23 i Huddinge. Den totala andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 94 procent från Lidingö till 67 procent från Ekerö. Från Stockholm var totalt 1 251 antagna till yrkesprogram, varav 67 procent till fristående skolor.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 1 360 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. Av de antagna ungdomarna kom 1 190 från Stockholm. 744 var antagna till kommunala skolor och 616 till fristående skolor. Totalt var 89 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 157 ungdomar från kluster centrum antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2022. Av dessa var 102 antagna till kommunala skolor och 55 till fristående skolor. 125 av de 157 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 80 antagna till nationella program och 77 till det individuella programmet.

Antagning 2022 (2021) av sökande som är folkbokförda inom kluster centrum

	Skolor inom klustret		Skolor utanför klustret		Totalt	Därav inom klustret
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	4 318 (4 193)	3 920 (3 794)	903 (859)	467 (425)	9 608 (9 271)	86 % (86 %)
Yrkesprogram	373 (356)	857 (758)	120 (138)	208 (163)	1 557 (1 415)	79 % (79 %)
Introduktionsprogram	709 (625)	499 (510)	35 (39)	117 (103)	1 306 (1 277)	89 % (89 %)
Gymnasiesärskolan	96 (84)	29 (19)	6 (19)	26 (24)	157 (146)	80 % (71 %)

Antagningen till skolor belägna inom centrum-klustret

På gymnasieskolorna i kluster centrum fanns sammanlagt 13 428 platser på högskoleförberedande program, varav 44 procent vid kommunala gymnasieskolor. Av samtliga platser i klustret fanns 89 procent vid kommunala och fristående skolor belägna i Stockholm. Det fanns 613 vakanta platser vid skolstart, vilket är fem procent av de tillgängliga platserna. 464 av de vakanta platserna fanns vid fristående skolor.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 2 994 platser varav 26 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 520 vakanta platser vid skolstart, 17 procent av de tillgängliga platserna.

De största introduktionsprogrammen i klustret var språkinträdning med 405 antagna och yrkesinträdning med 377 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid åtta kommunala och nio fristående gymnasiesärskolor. Sju av de kommunala skolorna samt fem av de fristående var belägna i Stockholm. Samtliga nio nationella program samt det individuella programmet erbjöds i klustret med totalt 213 platser. Vid skolstart i augusti 2022 var 162 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor varav 47 till det individuella programmet.

Antagning 2022 (2021) till gymnasieskolor och gymnasiesärskolor belägna inom kluster centrum

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna Totalt	Vakanta platser Totalt
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret		
Högskoleförberedande program	5 770 (5 595)	75 % (75 %)	7 045 (7 001)	56 % (54 %)	12 814 (12 596)	613 (658)
Yrkesprogram	684 (696)	55 % (51 %)	1 790 (1 712)	48 % (43 %)	2 474 (2 408)	520 (472)
Introduktionsprogram	751 (652)	94 % (96 %)	722 (748)	69 % (68 %)	1 473 (1 400)	554 (729)
Gymnasiesärskolan	114 (103)	84 % (83 %)	48 (41)	60 % (46 %)	162 (144)	51 (82)

Efter gymnasietiden

I det här kapitlet kan du läsa om:

- Genomströmning – att fullfölja gymnasiet på tre år
- Etableringsstatus ett år efter avslutad gymnasieexamen

Genomströmning – gymnasieexamen inom tre år

Ett av målen i samverkansavtalet är att öka genomströmningen och att fler elever ska fullfölja sin gymnasieutbildning på tre år med gymnasieexamen. För gymnasieskolan totalt ökade andelen elever som tog examen inom tre år mellan 2021(70,4 procent) och 2022 (71,7) i länet. Däremot minskade andelen som tog examen från yrkesförberedande program ngt mellan 2021 (70,6) och 2022 (70,1) Den nationella utvecklingen visar på en något nedåtgående trend när det gäller examen inom tre från högskoleförberedande program, från 81,7 procent till 81,4 procent.

Rikssiffror visar att sedan examensår 2014 (antagna 2011) har andelen elever som tar examen inom tre år på nationella program ökat från 71,4 procent till 79,7 procent för dem med examensår 2022 (antagna 2018).

Stockholms län har något högre andel som tar examen inom tre år (71,7 procent) jämfört med rikssnittet (69,3 procent).

I följande tabell redovisas resultaten för de elever som antogs till gymnasieskolan i Stockholms län 2019 med examensår 2022

Gymnasieskolan	Antagna 26 104	Examen 71,7 %
Nationella program	Antagna 23 287	Examen 79,5 %

Högskoleförberedande program

Program	Antagna 2019	Examen inom 3 år
Vård- och omsorg	287	63,8 %
Ekonomi	4 903	85,6 %
Estetiska	1 811	75,0 %
Humanistiska	192	78,6 %
Naturvetenskap	4 466	84,7 %
Samhällsvetenskap	5 285	79,6 %
Teknik	2 289	77,7 %
Totalt	18 946	81,7 %

Introduktionsprogram

Program	Antagna 2019	Examen inom 3 år
Programinriktat val	365	27,9
Individuellt alternativ	709	...
Preparandutbildning	...	...
Programinriktat individuellt val	106	32,1 %
Språkintröduktion	1 032	...
Yrkesintröduktion	598	10,2 %
Totalt	2 817	7,2 %

Yrkesprogram

Program	Antagna 2019	Examen inom 3 år
Barn och fritid	394	65,2 %
Bygg och anläggning	331	64,4 %
El och energi	974	75,5 %
Fordon och transport	389	68,4 %
Handel och administration	448	67,2 %
Hantverk	366	65,8 %
Hotell och turism	103	73,8 %
Industri teknisk	100	90,0 %
Naturbruk	405	69,4 %
Restaurang och livsmedel	245	72,2 %
Riksrekryterande	107	76,6 %
VVS och fastighet	192	72,9 %
Totalt	4 341	70,1 %

Etableringsstatus ett år efter gymnasieexamen

Ungdomars etableringsstatus efter gymnasiet skiljer sig åt markant beroende på vilket gymnasieprogram de har gått. De största skillnaderna i etableringsstatus är mellan elever som har gått högskoleförberedande program och yrkesprogram.

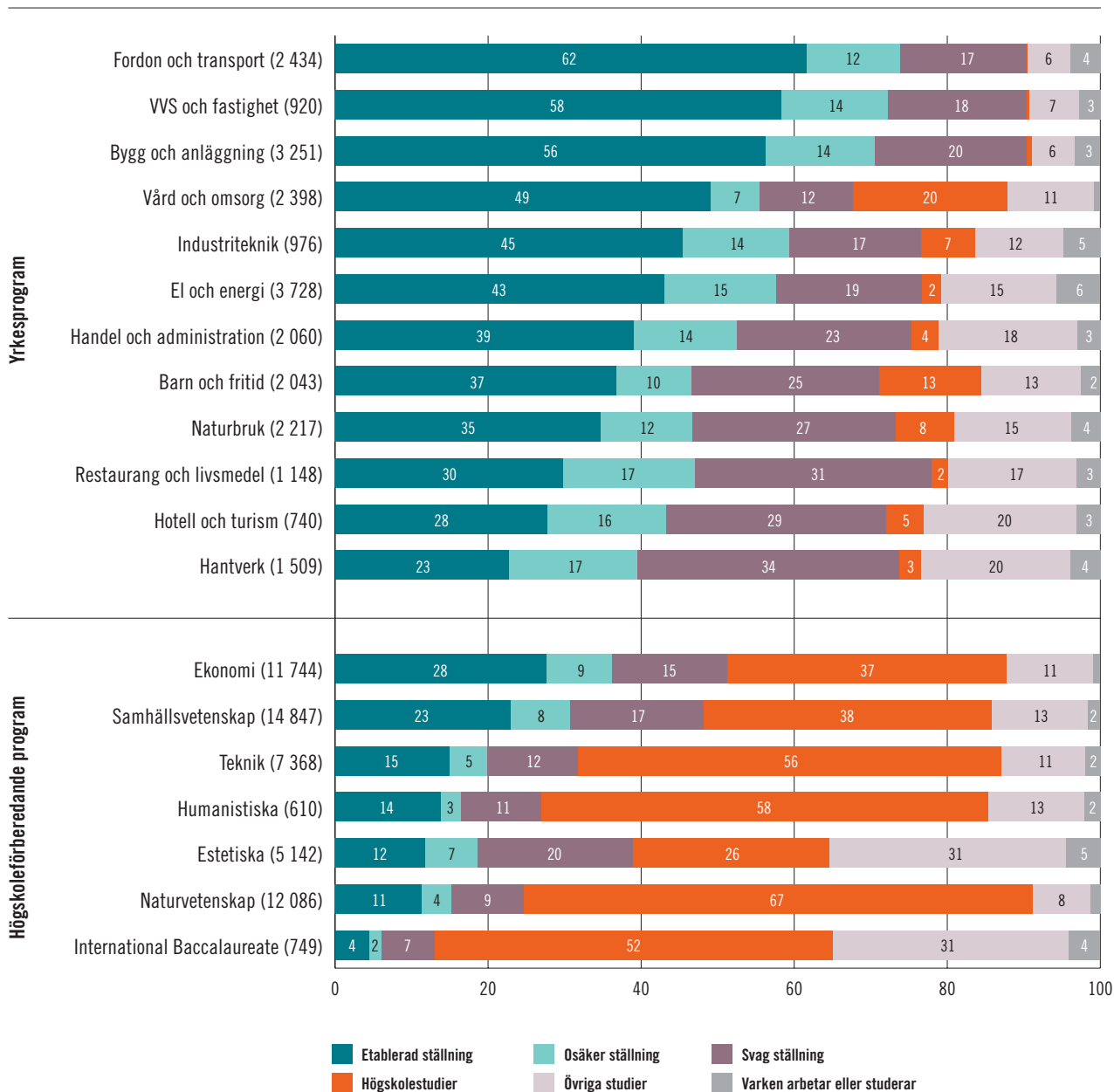
Längre ner följer statistik över de ungdomar som slutförde med gymnasieexamen från ett nationellt program 2018/19. Rikssiffror visar att 38 procent av de ungdomar som slutförde med en gymnasieexamen från ett yrkesprogram år 2018/19 uppnådde en etablerad ställning på arbetsmarknaden ett år efter avslutade studier. Högst andel etablerade ett år efter gymnasieexamen var inom programmen fordon- och transport, bygg- och anläggning samt vvs- och fastighet, mellan 58,3 och 61,6 procent. Drygt 5 procent av de elever som slutförde med en gymnasieexamen från ett yrkesprogram hade gått vidare till högskolestudier ett år efter examen. Motsvarande rikssiffror för högskoleförberedande program är att 18,7 procent av eleverna som slutförde med en gymnasieexamen 2018/19 uppnått en etablerad ställning ett år efter avslutade studier. Högst andel etablerade inom högskoleförberedande programmen var bland de elever som gått ekonomiprogrammet, med 27,6 procent. Nästan 46 procent av de elever som slutförde med en gymnasieexamen från ett högskoleförberedande program hade gått vidare till högskolestudier ett år efter examen.

Bland de ungdomar som uppnått en etablerad ställning ett år efter slutförd gymnasieexamen från ett yrkesprogram utgjorde män (48,9 procent) en större andel än kvinnor (36,4 procent). Motsvarande siffror för ungdomar med en gymnasieexamen från ett högskoleförberedande program visar på en nästan helt jämn könsfördelning. Kvinnor utgjorde en större andel (10,1 procent) än män (2,4 procent) av de som påbörjat högskolestudier ett år efter avslutade gymnasiestudier inom ett yrkesprogram. Motsvarande siffror för ungdomar med en gymnasieexamen från ett högskoleförberedande program visar på en nästan helt jämt könsfördelning.

Det är en högre andel ungdomar som tagit examen från ett yrkesförberedande program (34,3 procent) som befann sig i osäker eller svag ställning ett år efter avslutade studier jämfört med ungdomar som tagit examen från ett högskoleförberedande program (20,7 procent).

Andel (procent) ungdomar per program med olika etableringsstatus ett år efter gymnasieutbildning av samtliga ungdomar som slutförde med examen läsåret 2018/19 – rikssiffror

Källa: Skolverket

Behovet av gymnasieplatser i framtiden

I det här kapitlet kan du läsa om:

- Ökat antal elever i gymnasierregionen
- Utbud och dimensionering fram till 2031
- Beräknade kostnader fram till 2031

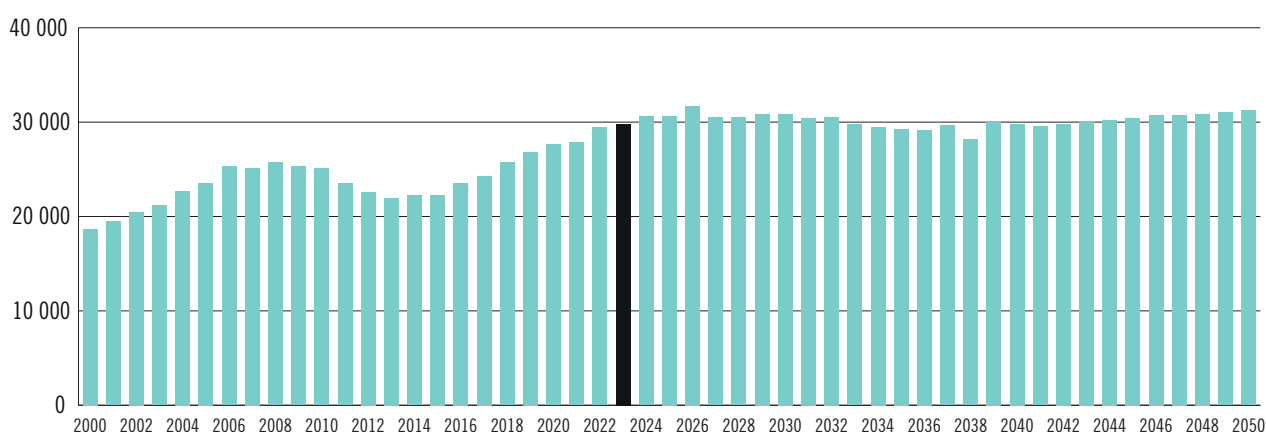
Antalet gymnasieelever ökar

Antalet elever i Stockholms gymnasierregion blir fler. Diagrammet nedan visar hur antalet 16-åringar förväntas öka i Stockholms gymnasierregion fram till 2050 enligt prognos från Region Stockholm/SCB från 2022. I Region Stockholms prognos från 2021 gällande antal 16-åringar i länet 2031 gjordes en nedskrivning med drygt 1 400 16-åringar jämfört med den prognos som togs fram 2020.

I den senaste prognosen anges en ökning med 130 16-åringar år 2031 jämfört med 2021 års prognos. Det innebär en nedskrivning med 1 300 16-åringar jämfört med den prognos för år 2031 som gjordes 2020.

16-åringar 2000–2050

Källa: Region Stockholm/SCB

Utbud och dimensionering fram till 2031

Prognossiffrorna är uppdaterade baserat på resultatet av antagningen till gymnasieskolan 2021 och uppdaterade befolkningssiffror från 2022.

Syftet med uträkningarna är att de ska kunna utgöra ett underlag för huvudmännen i deras planering, men också väcka frågor kring utbud och dimensionering av utbildningsplatser, såväl ur ett regionalt som ur ett delregionalt och lokalt perspektiv.

Beräkningarna i tabellerna på nästa sida har gjorts utifrån antagandet att eleverna söker på samma sätt 2031 som 2022.

Riksdagen har beslutat anta propositionen "Dimensionering av gymnasial utbildning för bättre kompetensförsörjning". Beslutet innebär bland annat att förutom de sökandes önskemål ska även arbetsmarknadens behov ha betydelse vid planering och dimensionering av vissa program inom gymnasieskolan. Detta kan komma att påverka utbudet i samverkansområdet under kommande år.

De nationella programmen

I tabellerna på följande sida visas resultatet av antagningen vid skolstart i augusti 2022 samt antal förstahandssökande, oavsett preliminär behörighet och oavsett hemkommun, inför höstterminen 2023.

Det utbud som kommuner och fristående gymnasieskolor har rapporterat till Gymnasieantagningen Storsthlm inför den preliminära antagningen i år framgår också av tabellerna. Antalet platser 2023 kan förändras inför den slutliga antagningen, liksom antalet förstahandssökande 2023. Fördelningen mellan program och skolor kommer till viss del också att förändras under omvalsperioden i april/maj.

Behovet av antal platser och förväntat antal ungdomar som kommer att söka till nationellt program år 2031 har beräknats utifrån antagningssiffrorna från 2022.

Enligt prognoser från Region Stockholm och SCB kommer det att finnas 30 433 16-åringar i samverkansområdet 2031, jämfört med 29 450 förra året. Antalet 16-åringar i årskurs 1 motsvarar cirka 91 procent av antalet 16-åringar enligt prognosen. Av de 16-åringar som antogs i samverkansområdet 2022 var 75,3 procent antagna till högskoleförberedande program och 15,4 procent till yrkesprogram medan 8,2 procent var antagna till introduktionsprogram och 1,1 procent var antagna till gymnasiesärskolan. I prognosen för 2031 har det förväntade antalet 16-åringar fördelats efter detta antagningsresultat.

2022 fanns 5 240 antagna som inte var 16 år. I prognosen för behovet 2031 har därför ytterligare 5 500 personer lagts till. Dessa 5 500 15- samt 17–19-åringar som förväntas söka till årskurs 1 har fördelats utifrån antagningsresultatet 2022 för dessa åldersgrupper. Det innebär 37,5 procent till högskoleförberedande program, 20,9 procent till yrkesprogram, 40,2 procent till introduktionsprogram samt 1,4 procent till gymnasiesärskolan.

Av alla som var antagna till gymnasieskolan i augusti 2022 var 90 procent antagna till nationellt program. Av dessa antogs 80 procent till högskoleförberedande program, medan 20 procent antogs till yrkesprogram vilket är samma fördelning som 2021.

I tabellerna på följande sida har prognosen gjorts med hänsyn till respektive programs andel av det totala antalet antagna till högskoleförberedande program respektive yrkesprogram 2022. Behovet av förändrat antal platser till årskurs 1 2031 har sedan jämförts med det antal platser som huvudmännen har anmält inför den preliminära antagningen 2023. Prognosen har gjorts med hänsyn till hur andelen antagna elever till högskoleförberedande program respektive yrkesprogram har sett ut 2022.

Högskoleförberedande program årskurs 1

	Antal elever år 1 vid skolstart 2022 (2021)	Obesatta platser vid skolstart 2022 (2021)	Antal sökande april 2023 (2022) (oavsett behörighet)	Antal platser april 2023 (2022)	Antal skolor som erbjuder programmet 2023 (2022)	Behov av ändrat antal platser år 1 2031 vs april 2023
EK	6 254 (5 809)	80 (102)	7 562 (6 922)	6 615 (6 206)	95 (95)	- 9
ES	1 970 (1 916)	222 (229)	2 046 (2 075)	2 200 (2 172)	43 (42)	- 121
HU	193 (198)	2 (2)	202 (203)	166 (196)	6 (6)	+ 42
IB	202 (204)	15 (19)	248 (240)	226 (236)	5 (5)	- 16
NA	4 494 (4 651)	265 (455)	4 745 (4 754)	4 763 (4 723)	94 (94)	- 29
SA	6 323 (6 015)	314 (370)	6 080 (6 262)	6 697 (6 594)	108 (108)	- 44
TE	2 481 (2 424)	260 (321)	2 250 (2 475)	2 668 (2 790)	53 (53)	- 58
Totalt	21 917 (21 217)	1 158 (1 498)	23 133 (22 931)	23 335 (22 917)		- 235

Kommentar: Detta gäller endast platser i årskurs 1, såväl för 2021, 2022 och 2023 som prognosen för 2031.

Yrkesprogram årskurs 1

	Antal elever år 1 vid skolstart 2022 (2021)	Obesatta platser vid skolstart 2022 (2021)	Antal sökande april 2023 (2022) (oavsett behörighet)	Antal platser april 2023 (2022)	Antal skolor som erbjuder programmet 2023 (2022)	Behov av ändrat antal platser år 1 2031 vs april 2023
BA	423 (377)	287 (318)	382 (412)	890 (726)	28 (28)	- 449
BF	512 (507)	213 (289)	599 (531)	844 (762)	29 (29)	- 313
EE	1 190 (1 124)	133 (193)	1 230 (1 106)	1 349 (1 350)	44 (44)	- 117
FT	497 (509)	246 (213)	537 (551)	771 (775)	26 (26)	- 257
FS	549 (565)	191 (117)	521 (454)	837 (726)	31 (31)	- 266
HT	112 (86)	87 (103)	147 (124)	231 (190)	11 (11)	- 112
HV	479 (410)	155 (246)	545 (511)	650 (681)	25 (25)	- 153
IN	105 (103)	88 (77)	171 (150)	224 (202)	9 (9)	- 117
NB	556 (538)	118 (152)	460 (549)	647 (683)	15 (15)	- 71
RL	336 (312)	80 (70)	348 (332)	412 (413)	12 (12)	- 62
VF	160 (191)	136 (130)	154 (154)	290 (297)	14 (14)	- 126
VO	433 (452)	196 (172)	423 (459)	630 (632)	24 (24)	- 184
FX, MX, SX	98 (104)	11 (3)	144 (108)	111 (109)	3 (3)	- 9
Totalt	5 450 (5 278)	1 941 (2 063)	5 661 (5 441)	7 886 (7 546)		- 2 236

Kommentar: Detta gäller endast platser i årskurs 1, såväl för 2021, 2022 och 2023 som prognosen för 2031.

FX, MX och SX i tabellen ovan avser de tre riksrekryterande yrkesprogrammen Flygteknik, Marinteknik samt Sjöfartsutbildning.

Som framgår i den första tabellen finns en överkapacitet med 235 platser i årskurs 1 på de högskoleförberedande programmen inför höstterminen 2031, jämfört med det antal platser som erbjöds inför den preliminära antagningen till årskurs 1 år 2023. *Denna beräkning förutsätter att samtliga erbjudna platser fylls, vilket innebär att när några skolor har obesatta platser så blir den totala överkapaciteten på andra skolor mindre än 235. Ett stort antal vakanser på några skolor kan också innebära att det för ett eller flera program krävs en ökning av platserna på andra skolor.*

Utgångspunkten i prognosen är att respektive program har samma andel antagna som i augusti 2022. Detta kan givetvis förändras under de kommande åren – utvecklingen de senaste åren har visat att främst ekonomiprogrammet och teknikprogrammet har ökat. Inför den preliminära antagningen 2023 är ekonomiprogrammet för fjärde året det program som har flest antal förstahandssökande även om samhällsvetenskapsprogrammet fortfarande har fler platser.

Vid skolstart i augusti 2022 var fyra procent av de tillgängliga platserna på högskoleförberedande program obesatta på de kommunala skolorna och sju procent på de fristående skolorna. I oktober 2022 var antalet obesatta platser på dessa program oförändrat.

- Av de totalt 23 075 platser som erbjöds på högskoleförberedande program i samverkansområdet 2022 fanns 24 procent vid kommunala skolor i Stockholm och 28 procent vid fristående skolor belägna i Stockholm.

Prognosen för yrkesprogrammen visar att det inför höstterminen 2031 kommer att finnas en överkapacitet i årskurs 1 med drygt 2 200 platser. Olika insatser görs för att öka antalet sökande till yrkesprogrammen, vilket kan påverka situationen 2031. En ökning av antalet antagna till ett eller flera yrkesprogram kan innebära att den överkapacitet av platser som finns på dessa program kan behövas under kommande år.

Totalt var 19 procent av de tillgängliga platserna på yrkesprogram obesatta vid skolstart på de kommunala skolorna och 31 procent på de fristående skolorna. I oktober 2022 hade antalet obesatta platser på yrkesprogram totalt ökat med 200.

- Av de totalt 7 391 platser som erbjöds på yrkesprogram i samverkansområdet 2022 fanns nio procent vid kommunala skolor i Stockholm och 26 procent vid fristående skolor belägna i Stockholm.

Introduktionsprogram

Till introduktionsprogrammen var 3 193 elever antagna vid skolstart i augusti 2022. I oktober hade antalet inskrivna i årskurs 1 på introduktionsprogram i samverkansområdet ökat till drygt 4 300 elever. Prognosen utifrån situationen i oktober visar att det 2031 kommer att behövas ungefär 4 800 platser för nya elever, det vill säga en ökning med 500 elever. Yrkesintroduktion var det introduktionsprogram som hade flest antagna av introduktionsprogrammen, 950 stycken.

Språkintröduktion hade 689 antagna i augusti 2022. Prognosen för det programmet är särskilt svår att bedöma, eftersom politiska beslut och situationen i omvärlden påverkar i högre grad. Troligen kommer platsbehovet att öka.

Till flera introduktionsprogram pågår viss antagning kontinuerligt under hela läsåret.

Gymnasiesärskolan

Till gymnasiesärskolan var 354 elever antagna i augusti 2022. Vid samma tid fanns 230 obesatta platser, varav 166 på nationella program och 64 på individuellt program. I oktober var antalet elever i årskurs 1 oförändrat. Enligt prognosen kommer det att finnas behov av platser för 380 elever i årskurs 1 år 2031.

- Av de totalt 354 ungdomar som antogs till gymnasiesärskolan i samverkansområdet 2022 var 46 procent antagna till kommunala och fristående skolor belägna i Stockholm.

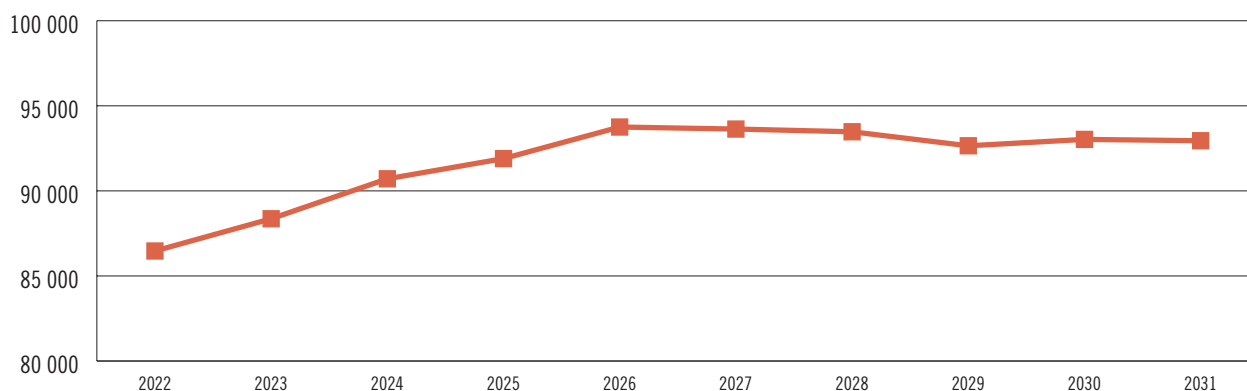
Elevunderlag, 16–18 år, förändring per kluster 2023–2031

I följande sammanställning redovisas prognos från Region Stockholm 2022 som visar förväntat antal ungdomar i åldern 16–18 år som är folkbokförda i Stockholms län. Region Stockholms prognos finns inte kommunfördelad efter 2031.

Håbo kommun som ligger i Uppsala län ingår i nordväst-klustret. I sammanställningen nedan ingår SCB:s prognos för Håbos 16–18-åringar i nordväst-klustrets siffror.

Kluster	2023	2025	2027	2029	2031
Nordost	11 139	11 202	11 465	11 220	11 267
Nordväst	12 655	13 074	13 227	13 361	13 798
Syd	13 735	14 176	14 509	14 525	14 483
Öst	13 427	13 876	13 927	13 857	14 156
Centrum	37 404	39 568	40 504	39 687	39 214
Totalt	88 361	91 896	93 633	92 649	92 947

Framskrivning av behov av utbildningsplatser fram till 2031, samtliga årskurser

Kurvan ovan visar antal 16–18-åringar i samverkansområdet enligt 2022 års prognoser från Region Stockholm och SCB. Jämfört med prognoserna från 2021 så innebär de senaste prognoserna en ökning av antalet 16–18-åringar med 600 för år 2031. Det betyder en nedskrivning med 2 700 jämfört med 2020 års prognos. Det faktiska antalet elever (oavsett ålder) i samverkansområdets gymnasieskolor i oktober 2022 motsvarar 98 procent av det totala antalet 16–18-åringar.

Som framgår av kurvan ovan kommer behovet av gymnasieplatser att öka i samverkansområdet. Antalet elever i gymnasieskolan förväntas öka med cirka 6 400 år 2031 jämfört med 2022. Som kurvan visar så kommer ökningen av antalet ungdomar i gymnasieskolan att ske under de närmaste åren, med en topp 2026 då gymnasieeleverna förväntas vara cirka 7 200 fler än 2022. Under åren 2028 och 2029 förväntas en viss minskning av antalet elever varje år. Under de följande åren förväntas kurvan plana ut.

Som framgår på föregående sidor fanns totalt 3 100 vakanta platser i årskurs 1 på de nationella programmen vid skolstart i augusti 2022. Inför den preliminära antagningen i år har dessutom platserna på de nationella programmen utökats med 755. Med hänsyn tagen till befolkningsprognoserna ger detta totalt en överkapacitet år 2031 på de nationella programmen med drygt 2 400 platser i årskurs 1. En beredskap och planering inför den förväntade ökningen av antal elever behöver inte endast innebära att nya platser skapas utan kan även innebära att denna befintliga överkapacitet utnyttjas.

Antalen i kurvan i bilden ovan gäller totalt för hela gymnasieskolan, såväl nationella program som introduktionsprogram och för samtliga årskurser. Till dessa antal kommer de ungdomar som går i gymnasiesärskolan. I oktober 2022 var de 1 289 och år 2031 förväntas de vara cirka 1 400.

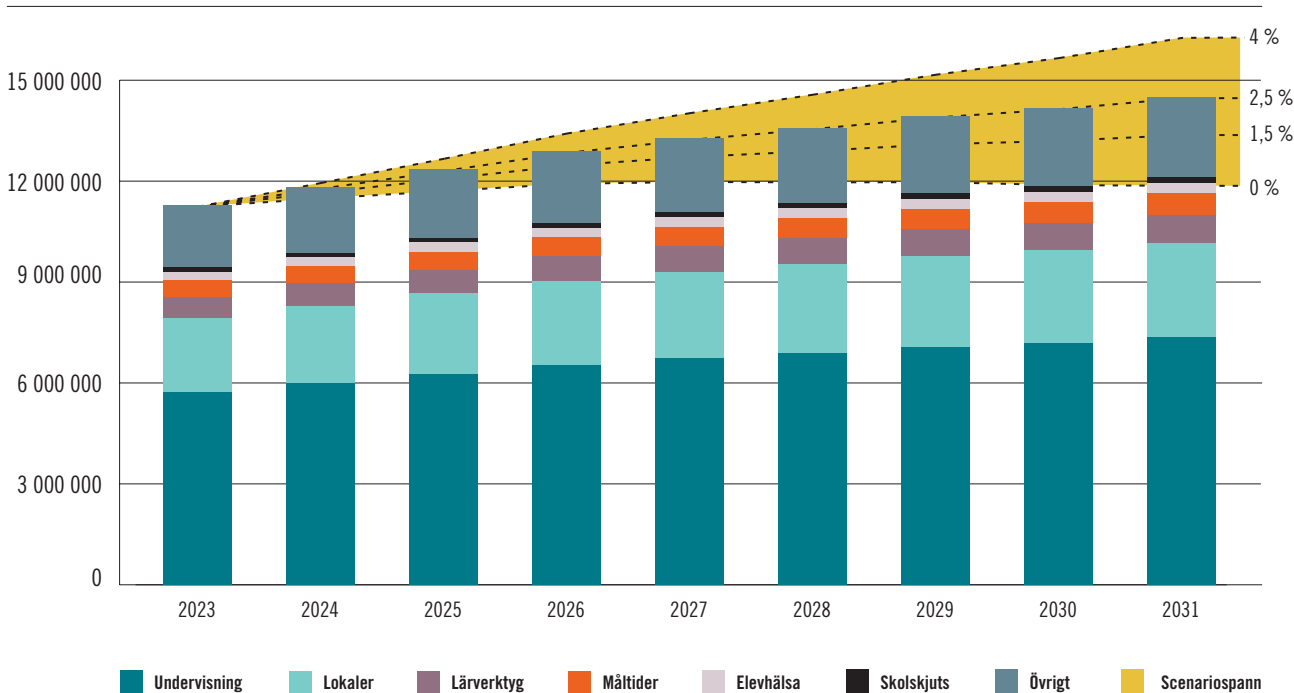
Om pendlingen inom länet fortsätter på samma sätt som i dag så kommer drygt hälften av behovet av platser på högskoleförberedande program och 35 procent av platserna på yrkesprogram att finnas på kommunala och fristående skolor belägna i Stockholm.

Beräknade kostnader fram till 2031

Fler elever – ökade kostnader

Med ett ökat antal elever blir även kostnaderna högre. Våra beräkningar visar en ökning från 11,3 miljarder till cirka 14,5 miljarder kronor, givet 2,5% årlig uppräknings. Den stora delen av kostnadsökningen är lärarlöner. Även lokalkostnaderna kan ha stor betydelse för enskilda skolor eller huvudmän, även om det på totalen inte har så stor effekt.

Framskrivning av gymnasieskolans kostnader 2023–2031 (tkr)

Framskrivningen av kostnaderna är förenad med viss osäkerhet. Det beror på hur elevantalet utvecklas, vilken kostnadsutveckling det blir för de olika kostnadsslagen, hur programpriserna räknas upp, samt hur stor andel av 16–19-åringarna som studerar.

Befolkningsprognoserna har förändrats och studiedeltagandet har ökat. Sammantaget innebär det att framskrivningen har justerats jämfört med förra årets rapport.

